

MAGYAR LAJOK

3 lei

Taxa postală plătită
aprobabil Dir. Ge.

vs. Ramaszetter Róbert urnak
Diszkrét 1-2
BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 286 (1432) szám * Csütörtök, 1936 december 17

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

A kínai katonai lázadás bonyodalmai növekednek

Ellenkező hírek Csang-Kai-Sek tábornok sorsáról.
Japán készül a szovjettel való háborúra

Nankingből jelenti a Reuter-ügynökség: A kínai nemzeti kormány csapatai 14 kilométernyire vannak Csiangfutól, a lázadó csapatok székhelyétől, hol Csang-Kai-Sek tábornagyot és feleségét is a lázadók még mindig fogva tartják. A tábornagy szabadonbocsátásáról szóló tegnapi hírek még idelöttek.

Ellenben igaz az, hogy Donald, ausztráliai újságíró, aki a tábornagnak is technikai tanácsadója volt és Csang-Szü-Liang lázadó tábornoknak is barátja, a nankingi kormány megbízásából közvetítő tárgyalásokat folytatott Shiangfuban. Ez a Donald visszaérkezett Nankingba és azt mondja, hogy

beszélte Csang-Kai-Sek-vel, aki állandóan tárgyalásban van a fölkelők vezérével. A tábornagnak és feleségének semmi bántódása nem történt, de a fölkelők a maguk ügye nagyobb biztosítása nélkül nem hajlandók őket szabadon bocsátani.

Csang-Kai-Sek maga is a beszélgetések során megígérte nekik, hogy kívánalmaikat hajlandó megfontolás alá venni.

KIVÉGEZTEK CSANG-KAI-SEKET?

Pekingből jelentik: Csang-Szü-Liang tábornok — a legújabb jelentések szerint — kivégeztette Csang-Kai-Sek tábornagyot. A kivégzés oka az volt, hogy a tábornagy nem volt hajlandó aláírni a Japán részére szóló azonnali hadüzenetet. Együttal a fölkelők egyéb követelése dolgában is csak halogatóan nyilatkozott, holott a fölkelők az orosz szovjetcapatok zonnali behívását is követelték.

A nankingi kormány hivatalosan cáfolja a tábornagy kivégeztése hírét.

A MIKADÓ RENDEKIVÜLI KIHALLGATÁSRA HÍVTA A KÜLÜGYMINISZTERT ÉS A TENGERÉSZETÜGYI MINISZTERT

Tokióból jelentik: A Kinabeli állapotok miatt a japán minisztertanács ülése állandóan együtt van. A háborús láz Japánban fenyegető módon emelkedik s a japán nép követeli a kormánytól, hogy tegyen meg minden intézkedést a Kinában élő japánok védelmére, vagyonuk és életük biztonságára. A Havas-ügynökség sajtóirodája szerint a kormánykörök néze-
te az, hogy

Japán nem nézi sokáig tétlenül a kínai ügyek elmérgesedését. Első lépésként a kormánynak egy hivatalos közleménye várható, melyben a kínai forrongásokért a szovjetet teszi felelőssé.

A Domei nevű japán sajtóiroda jelenti, hogy a kormány Kinával szemben a „várakozó figyelés” politikája folytatását határozta el s ennek értelmében megfelelő előkészületeket tesz. Arita külügyminisztert és Nagano tengerészeti minisztert a mikadó kihallgatásra idézte maga elé.

KINÁRA NÉZVE NEMZETI ÖNGYILKOSSÁG A JAPAN ELLENI HÁBORÚ

Newyorkból jelentik: Az egész sajtó feszült érdeklődéssel tárgyalja a kínai eseményeket.

A Newyork Times azt írja, hogy Csang-Kai-Sek elfogatása és az északkeleti hadsereg egy részének a föllázadása nem egyéb, mint az egész kínai népre kiterjedő mozgalomnak a megnyilvánulása. Ez a népi mozgalom az egységes Kína megalakulását kívánja, s a japán uralom lerázását az északi tartományokban. A látszat szerint Csang-Szü-Liang tábornok a katonaság és a politikai vezetők többségére támaszkodik. Tehát

nincs kizárva, hogy Csang-Kai-Sek tábornagnak föl kell adnia a passzív rezisztencia politikáját és offenzívába kell átmennie Japán ellen.

A Newyork Herald kiemeli Csang-Szü-Liang tábornok kívánalmaiból annak a különös jelentőségét, hogy a kínai nemzeti hadsereg keretébe kommunista hadsereget akar fölvetetni s így akar közös japánellenes frontot kialakítani. A lap azt mondja, hogy Kinára nézve mégis egy Japán elleni háború nemzeti öngyilkosságot jelentene.

Mit mond Anglia, Amerika és Moszkva? London szerint a kínai éhínség is dolgozik

Londonból jelentik: A Times a kínai eseményekkel vezető cikkben foglalkozik. Azt mondja, nincs kizárva, hogy „komoly” összeütközés támad Csang-Kai-Sek tábornagy és Csang-Szü-Liang tábornok között s hogy csakugyan nagyobb jelentőségű forradalmi mozgalom indult meg Észak-Kinában. Ez a forradalom a déli kínaiak örökös lázadó készségét is közösségbe vonja s kialakul az egész Kinára kiterjedő megmozdulás, mely Szovjet-Mongólián keresztül az orosz szovjettektől állandó támogatásban részesül.

Ha a nankingi nemzeti kormánynak

nem sikerül gyorsan rendeznie Siangfuban a helyzetet, a további kezdeményezés könnyen a kommunista vezetők kezébe kerülhet.

Hadseregüket ugyan törvényen kívül állónak nyilvánították, de ez a hadsereg igen nagy és emellett a szovjettel egységesen összefüggő északnyugati határon helyezkedik el. A vidék ugyan szegény és éhínséggel sújtott, de éppen azért a tél nyomora az ottani lakosságot és kiéhezett csapatokat kétségbeesett végzettségbe ragadhatja.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

A forma és lényeg az állampolgárság kérdésében

(—vay) Talán a kelleténél is nagyobb riadalmat keltett az a hír, hogy a csatolt területek minden lakójának állampolgári jogosultságát újból felülvizsgálják. A pontos szövegét s így tehát a bennfoglalt rendelkezések hatóterületét egyelőre nem ismerjük. Éppen azért a kellő higgadság álláspontjára kell helyezkednünk és be kell várnunk azt, hogyan értelmezik majd az alsóbbfoku közigazgatási hatóságok a minisztériumi rendelet végrehajtásának módjait.

A miniszteri rendelkezés általunk ismeretes formájából arra lehet következtetni, hogy a végrehajtás során csupán azokat a módosítókat és okiratokat vizsgálják majd felül, amelyeknek igénybevételével az állampolgársági névjegyzékbe való felvétel történt. A minisztérium állítólag azt akarja kinyomoztatni, kik azok, akik csalárd eszközök igénybevételével szereztek meg maguknak az állampolgári jogot.

Ha valóban ez a cél és ezt a célt tisztán, mellékgondolatok nélkül fogják értelmezni a miniszteri rendelet végrehajtásánál is, akkor ez ellen senkinek semmi kifogása nem lehet. Az államnak joga van megtisztítani a közéletet a beszivárgott gyanus elemektől és rajtaütöni azokon, akik a törvény kijátszásával jogosulatlan előnyökhöz akartak jutni. Amde, ha lehetséges is, hogy akadhatnak egyesek, akik jogosan nem vitathatják maguknak az állampolgárságot s mégis állampolgárokként szerepelnek, — ezek száma mégse lehet olyan nagy, hogy országos tömegakciót kellene kezdeni miattuk. Tehát elegendő volna egyes gyanus esetek megvizsgálása s nem olyan általános eljárás, mely egyesek hibája miatt százezer, sőt millió igazi állampolgárt tesz ki a nyugtalanság és bizonytalanság érzésének.

Az állampolgársági jog kérdése máskülönben is a világháború befejezése óta az egész világ egyik legsúlyosabb kérdése lett. Ahány állam, annyiféle értelmezésben foglalta törvénybe az állampolgárság megszervezésének formai kellekeit. De abban minden állam jogrendszere egyezik, hogy csak más meglévő állampolgárság zárhatja ki új állampolgári jog szerzését. Két államnak egyszerre senki sem lehet jogosan polgára, ami igen természetes érthető követelmény. Viszont ennek méltó ellenkövetelménye csak az a tétel lehet, hogy a földön élő minden embernek valamely állami közösséghez tartoznia kell, vagyis más fogalmazásban valamelyes állampolgári jogosultsággal bírnia kell. Mégis megtörtént, hogy a világháború után éppen Európában kellett kialakulnia annak a szomorú és vergődő kasztnak, amelynek tagjait nagyon találoan „hontalanok”-nak szokták nevezni. Hogy a hontalanok fogalma a mindennapi életbe plántálódhattott, ez éppen annak az egyenes következménye volt, hogy az egyes államok nem akarták magukévá tenni a valamely állami közösséghez való tartozás természetes tételét.

Különösen az utódállamokban nőtt égető problémává a honossági kérdés. Hisz az utódállamok területén még ma is százezrek vannak emberek, akik a természetes felfogás ellenére semmiféle államnak nem polgárai. Ezeknek a hontalanoknak az érdekében vajmi keveset használt a békeszerződéseknek és a rájuk hivatkozó kisebbségeknek a magyarázata. Pedig főképp az 1919 december 9-én aláírt párizsi

Rendkívüli olcsó karácsonyi vásár

HAVRANEK

játék és sportaru üzletében, ahol a legújabb és legmodernebb gyermekjátékok óriási választékban és mélyen leszállított árban kaphatók.

Oradea, Strada Regele Ferdinand No. 12. (Apolló palota.)

kisebbségi szerződés pontosan és tisztán megjelöli, hogy kiket kell tekinteni a román területre jutott kisebbségek közül román állampolgárnak. A szerződés 3-ik cikke ugyanis a következőket mondja: „Románia román állampolgároknak ismeri el, jogérvényesen és minden alakítás nélkül, mindazokat a személyeket, akik a jelen szerződés életbelépésének idejében Románia bármely részét alkotó bármely területen, ideértve az Ausztriával és Magyarországgal kötött békeszerződések által Romániához csatolt, valamint esetleg hozzácsatolandó területeket, állandóan laknak, kivéve, ha az illető személyt ebben az időpontban más, mint az osztrák vagy magyar állampolgárság illeti meg.”

A román területen való állandó lakást a román jogi felfogás úgy értelmezte később, hogy mindazokat illeti meg az állampolgári jog, akik 1918 dec. 1-ig, tehát az alba-iuliani egyesülési gyűlésig bezáróan a mai román területeken illetőségi joggal bírtak. Az 1924 február 24-én „A román állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről” címmel hozott törvény is ezt a felfogást tette magáévá és a törvény alapján később megejtett állampolgársági összeírásnál is azt nézték, kinek volt illetőségi joga 1918 dec. 1-ig román területen?

Ennek a törvénynek a szükséges voltát a kisebbségek vezetői soha sem szüntek meg vitatni. De természetesen mindenki igyekezett eleget tenni az összeírási kötelezettséggel járó jelenkezésnek és igazolásnak. Akit tehát az 1924. évi törvény alapján felvettek az állampolgári névjegyzékbe, az nemcsak a békeszerződések, illetve kisebbségi egyezmények, hanem a törvényes formák betartásával, sőt azáltal, hogy a névjegyzékeket bírói úton zár-

ták le jogerősen, háromszorosan is megszerezték a végleges román állampolgári jogot.

A most kiadott miniszteri rendelet tehát ilyen esetekben semmiképp nem vonatkozik. A nemzetközi jogi, belső törvényhozási és belső igazságszolgáltatási úton jogerősen megszerzett állampolgári jognak véleményünk szerint még abban az esetben is érvényesnek kell lennie, ha a közigazgatással együttjáró emberi feledékenység, vagy mulasztás a bürokratikus formák betartásán itt-ott esetleg csorbát is ejtett. Ilyen természetes és annyira sajátos jog megszerzésénél és bírtoklásánál semmiképp sem lehetnek fontosak a bürokratikus alakítások szörszállhasogatásai. Itt csak a lényeg, vagyis az érvényes nemzetközi és belső törvényhozási kellékek jelenléte lehet irányadó.

Ezt a felfogást egyébként a román törvényhozás is elismerte, amikor Maniu javaslatára 1933-ban törvényt alkotott arra, hogy annak az évről augusztus 31-éig mindenki pótolja a bürokratikus formák hiányát, aki az 1924-es összeírásnál véletlenül nem tartózkodott állandó lakóhelyén. A gyakorlativá vált jogi felfogást tehát nem szabad elfelejteni most sem.

Az állampolgári jog a legelemibb és legszükségesebb jog, amelyre az élet megnyilvánulásánál gyakorlatilag szükség van. Ép ezért kívánatos volna, hogy a miniszteri rendelet végrehajtásánál minden mellétekintet nélkül a lényegre kereső és tényállapotokra helyezkedő tiszta jog érvényesüljön.

Éjszaka a város fölött

Ista: Szabó József

Ezekben a zavartalan, csendes napokban — legyetek áldottak szép napok, amiért ilyenek vagytok hozzánk és soha nem hoztok mást, csak újabb fényt és új örömeket az egymásnak élésünkben — szinte hozzátartozik életünkhöz ez a hűvös virágillatos hegy, amely itt a lakásunk közelében integet színeivel és fáival, mintha élne s amelyről most éppen megint a várost nézzük, mint mindig, ha időnk van. Mióta egymásé az életünk — a hitünk, a szeretetünk — hamarosan rájöttünk, hogy innen távolról sokkal szebb, tisztább a város, talán még a szíve és az emberei is jobbak, mintha mindig közöttük járnánk. A városba hát csak akkor járunk, ha munkánk van néhány órára.

Most például már későre jár, éjszaka van s mégis itt fent vagyunk a hegy legmagasabb emelkedésén és nézzük a sötétségbe merült várost, amely fölött milliók fény táncol, a távol kigyózó vizet, ahogy fürödnek lámpáktól csillogó tükrében az égbolt lámpásai, a hideg ragyogású csillagok. Csak nézzük és hallgatunk hosszan és egymásra pillantva néha, kéz a kézben.

— Milyen szép! Nézd, ahogy a sok fény keveredik — mondja a feleségem s én intek, hogy úgy, igen, olyan, mint egy jól megfogott festmény. Csak az lehet ilyen hatásos.

— Csak! Egy művészi festmény...

— Nézd, egy hajót fényes és hogy küszik lefelé a vizen.

Az éjszakai csend és a levegő áramlása idáig hozza a fedélzetén zengő muzsika foszlányait, ülemes, táncmuzsika szól rajta s kicsit ingatjuk rá a fejünket és hajladozunk.

— Szeretnél ott táncolni most? — kerdelem mire ő

— Nem. En itt szeretek, veled. Így szép most az éjszaka.

Közelebb húzódik hozzám és símúl melegen és félénken, mint amikor még lány volt és kis titokzatos félészekkel tele jövő élete iránt a lányléte.

— Olyan jó itt, melletted és biztonságban — szolt újra, hogy hogy megörvendeztetett előbb, amikor nem kívánt mellőlem idegenek közé, fénybe és zene mellé, — innen olyan tiszta ez a sok fény.

Néz rám s én rá és szeméi, a melegfényű barna szemek, — olyan izzók most, mint két kigyújtott lámpa —, beszélnek és magyaráznak. Persze, értem. Ma este bent jártunk. Elém jött a munkahelyemre és sétálni mentünk a vízpartra. Onnan jöttünk haza. Elég volt már egy órai séta után. Ami ott él, fény, látnivaló, muzsika, ruha — és velük az emberei, távolra való a mi kis életünkötől, az ölelésünk tisztaságától, a szavainktól, álmunktól, mindenünktől.

Azt mondja, látom, hogy, mint mindig, érzem a gondolatát:

— Láttad azt a csúf, fekete nőt?... Ott — s mutat a sötétben egy fénypont felé —, ott lehet a Vigadó-tér...

— Láttad azt a kopaszodó, öreg urat, aki duzzadó önérettel lépett ki a fényes szállóterra-zról?...

— És ötven pengőt vetett a cigány tálcájára?

— Azt. És láttad, hogy két lépésnyire utóbb elfordult egy vele egykorú, nyüzögtörődött koldustól.

— Mindent láttam.

— Hát nem szebb itt?... A sötétből nézni oda, messzire, tudni, hogy az ő világuk nem érhet föl idáig.

— Ó, — mondom s vállamra vonom a fejét — te, tiszta nő... Feleség...

— És most azt érzem, amit mindig, mióta

Az új belgrádi érsek első bácskai látogatása

Szabadkáról jelentik: Ujnicis József, az új belgrádi római katolikus érsek és Bácska apóstitoli kormányzója most végezte Bácskában bemutató látogatását. Szabadkai látogatása során kijelentette, hogy mint igaz apostol utód bászági hívei között, akik vegyesen horvátok, németek és magyarok, soha nem fog különbséget tenni s egyforma szeretettel viseltetik mindnyájuk iránt. Kijelentette még az új belgrádi római katolikus érsek, hogy már ismeri a horvát és német nyelvet és most tanul magyarul is, hogy beszám tudjon minden hívével.

Az unitárius egyház főtanácsai ülése

Vargha Béla főjegyző visszavonala lemondásáról

Vasárnap kezdődött az unitárius egyház főtanácsai ülése, amely dr. Boros György püspök és dr. Ferenczy Géza főgondnok elnöklése mellett három napon át tartott. A főtanács tagjai csaknem teljes számban megjelentek az ülésen.

A tárgysorozaton szerepelt a kisajátítási kövények felvétele is, amely körül eszenvedélyes viharra fejlődött a vita. Az elnök zárt ülést is rendelt a kérdés tárgyalása idejére. Végül is úgy döntöttek, hogy választott bírósági eljárással fejezik be az ellenvéleményre okot adó ügyet.

Terjedelmes jelentését egyházalapítói egyhangú éljenzéssel tudomásul vették. Nagy megnyugvást keltett, hogy Vargha Béla lemondott főjegyző, a vezetőség kérésére lemondását visszavonta s elfoglalta helyét az elnöki asztalnál. Fontos határozatokat hoztak a lelkesítő és tanító nyugdíjak és gazdasági kérdésekben. Megszavazták a költségvetést.

A megüresedett tisztségre megejtették a választásokat, amelynek során a clujai unitárius főgimnázium igazgatójává ismét Gálffy Zsigmondot választották meg. Kedden délután ért véget a főtanács dr. Boros György püspök, dr. Ferenczy Géza és dr. Szentiványi József főgondnokok, dr. Vargha Béla főjegyző, püspökhelyettes lelkes ünneplése mellett.

Odorheiu vármegye jövőévi költségvetése.

Saját tud. Odorheiu vármegye időközi bizottsága most állapította meg a vármegye jövő évi költségvetését. A költségvetés végösszege tízenháromezernyolcszázötvenháromezert és hatvanháromezert lejt tesz ki.

ismerem: könnyű a munka, szép minden s talán ez a földi örömök legjobbjai?... Választ nem tudok találni rá, de magamban erősödöm, hogy így lehet.

— Olyan boldog vagyok veled — mondja, mert ő nő, az érzéseit megvalló, a titkokat kibontogató, mint szirmait a rózsa, szép és illatos, örömei adakozója.

Igy megyünk, lépkedünk az éjszakában kissé lejjebb a veszélyes magaslatról, ahonnan minden pontját láthatjuk a városnak nappal és most az éjszakában figyelhetjük a fölötté tancoló fények játékát és elfelejthetjük, hogy van rablás, család, börtön, hazug szó és hazug csók, hűtlenség és szeretetlenség, forróság és fáradtság, — mert itt hűvös van és áradó illat, két hűsleges szerető s az ide épült házakban most csendesen alszanak napi munkájuktól elfáradt emberek s a házak kertjeiben nehéz illatukat küldik a levegőbe a virágok. Itt szépség van és jószág s olyan jó, hogy nem csalódkunk ebben a hitben, amikor közelebb érünk az otthonunkhoz, egy oromnyival lejjebb, ahol már padok vannak a néhai gazdag ember hagyatéka, a kastély és parkja körül.

A padokon — talán öt-haton is, sorjában — párok ülnek. Nem szerelmes, reménykedő, beteljesülésért vágyakozó párok. Későre jár már, talán éjfél is elmúlt — s ezek mind egymáshoz esküdtöttek emberek. És fiatalok, látjuk, mert eimenet mellettük, odapillantunk rájuk, mind a ketten.

— Ha nem sütök téstát — így a nő hangja a második padon (az elsőnél hangtalanul nézte egymást a két ember s az asszony simogatta az ura fejét) — ki tudjuk fizetni a szentest...

— Akkor ne is süss, drága... — a férfi vissza válaszol. — Adósok se hogy se legyünk...

— Holnap is inkább idejőjjünk — a következő padon az asszony s az ura:

— Ugy-e, milyen fontos látvány?...

Tudósításunk folytatása az első oldalról)
MOSZKVA MEGTAGADJA CSANG-SZÜ-LIAN
TABORNOKOT, S HAZUGSÁGNAK MONDJA,
HOGY A SZOVJET ALLANA AZ UJ KATONAI
LÁZADÁS MÜGÖTT

Moszkvából jelentik: Az *Izvesztija* különös megvilágítást ad a kínai eseményekről. Eszerint Csang-Szü-Liang tábornok mozgalmának összefüggésben van a Wangcsingvei, volt nankingi parlamenti elnök körül kialakult politikai csoport aknamunkájával. Wangcsingveinek egy év előtt azért kellett lemondania és száműzetésbe mennie, mert tulságosan a japán imperializmus kezére akart járni mindenféle koncessziók megszerzésével. A nankingi nemzeti kormány tartózkodó és nemzeti önállóságra törekvő politikát akar Japánnal szemben is, ami a kínai lakosság mind nagyobb részét állítja mögéje. Ezt akarják most Wangcsingveiek a Csang-Szü-Liang mozgalmával megakadályozni. Ez a mozgalom azt hirdeti, hogy a szovjetre kíván támaszkodni, de ez csak hazugság és arra szolgál, hogy a nemzeti kormány körüli erőket megossza és polgárháborút idézzen elő. A polgárháború aztán jó ürügyül szolgálna Japánnak a beavatkozására.

A KINAI NEMZETI CSAPATOK
KÖRÜLFOGTA SIANFU VÁROSÁT,
A LÁZADÓK FŐFÉSKÉTE.

Nankingból jelentik: A kormány politikai tanácsa utasította a hadügyminisztert, hogy indítson büntető hadsereget a lázadó *Csang-Szü-Lian* ellen.

Sanghai jelentés szerint a kormány csapatai már teljesen körülfogták *Sianfu* városát, a lázadók főfészkét s csupán a központi kormánytól várják az általános támadásra szóló parancsot. A kormánycsapatok repülőgépei ott keringenek a lázadók tábora fölött, s röplapokat szórnak le közéjük azzal a felhívással, hogy adják meg magukat és bocsássák szabaddon *Csang-Kai-Sek* tábornagyot.

HOGYAN VITATKOZOTT EGYMÁSSAL
CSANG-KAI-SEK ÉS CSANG-SZÜ-LIAN.

Londonból jelentik: *Donald*, ausztráliai újságíró, Csang-Kai-Sek diplomáciai tanácsadója a Reuter-ügynökség tudósítójával közölt egyes részleteket Sianfuban tett útjáról. Elmondotta, hogy személyes tanuja volt a Csang-Kai-Sek és Csang-Szü-Lian között lefolyt beszélgetésnek. Csang-Szü-Lian egyenesen felszólította a tábornagyot, hogy kössön szövetséget a szovjettel s e szövetségben indítson háborút Japán ellen. A tábornagy nevelésnek találta ezt a felszólítást. Aztán azt fejtette ki, hogy ilyen szövetség megkötésére csak a nankingi kormánynak van hatalma.

— Ez ... ez ... a tisztaság ...

Nézzük egymást s a karolásunk szorosabb lett. Nem, nem a szerelem, az öröm karolása ez. Az öröm, amely úgy megmutatta magát ezen a szép, festményyszerű éjszakán nekünk a város fölött, a távoli fények világánál.

... S meglehetősen és könnyű léptekkel ereszkedtünk alá lejtőkön és lépcsőkön és közeledtünk a ház felé, ahol lakunk. Mi a lépcsőkön megyünk, aztán a járdán s mellettünk — kis lámpással a kerekei előtt — kerékpáros hűz el.

— Szegény, még így éjszaka is ... — mondjuk. — Hová mehet? ...

A kerékpáros ember meg csak hajt, egyre messzebb járt s már egy szemkört suhogóbűgő villamos fényébe került. S ekkor ... most ... ó, mi történhetett vele? ... A szíve, vagy az izmai mondták, hogy elégtel. Egyet pördül és — pedig a villamos most fékez — neki a szemkört robogó villamosnak ...

Emberek ugrálnak le, kalauz és vezető emelgetik, valaki fut a házunk előtti telefonfülkéhez, a szomszédos utca sarkáról a rendőr és mire odaérünk, azt mondja valaki: — Hiába jönnek ráér a mentők ... A feje szegénynek ...

— Munkába mehetett — így a rendőr, aki éppen az iratait vizsgálja fejesóválva.

— Ez a szép éjszaka ... — szól kissé fojtottan és látom könnyekkel szemében a feleségem — ó, milyen csúf lett ez ...

— Minden csak távolról szép ... a fény s talán a csillagok is — mondom, de alig figyelek. Nem kérdelem, de mert ismerem már, most a szerencsétlen kerékpáros ittmaradt feleségére gondol, — mert a szavakból elkapom, feleséges volt szegény —, tudom. S hang nélkül nyitunk be otthonunkba, ahova így érkezünk meg a tiszta hegyek magasságából

Ez a helyes!

NIVEA FOGKRÉM
 gyermekeinknek!

Gondoskodjék róla, hogy már zsenge gyermekkorban hozzászokjanak a gondos fogápoláshoz! Minden étkezés után, de különösen lefekvés előtt, gyermekeink fogait NIVEA FOGKRÉMMEL gondosan keféljék meg, szájukat öblítsék ki. Ez a legbiztosabb tisztántartási mód és szép fehér fogakat eredményez.

Könnyen habos!
Csodás ízű!

24 Lei

Heves ellenvetésekkel
támadta az ellenzék a kormány
rendelet-törvényeit

Parlamenti kezdeményezésből módosítják a nyugdíjtörvényt

Bucuresti. Saját tud. A rendelet-törvények ügye heves vitát váltott ki a képviselőház bizottságában, ahol tegnap délután kezdtek tárgyalni a rendelet-törvények jóváhagyására vonatkozó törvényjavaslatot. A kormány az összes rendelet-törvényeket egyszakaszos törvénnyel egyszerre akarta ratifikáltatni, de a többségi párt részéről is oly heves ellenvetések nyilatkoztak meg ezzel szemben, hogy a kormány belement minden rendelet-törvény külön-külön való megvitatásába.

A vita befejezésével a parlament en-bloc fogja a rendtörvényeket megszavazni, de a kormány a vita során elhangzott észrevételek alapján módosító törvényjavaslatokat fog benyújtani.

HARMINC ÉV LESZ A NYUGDIJAZÁSI
HATÁRIDŐ.

Bucuresti. Saját tud. A képviselőházban tegnap parlamenti kezdeményezésből törvényjavaslatot nyújtottak be, amely a nyugdíjtörvényt oly értelemben módosítaná, hogy a közhivatalnokok 30 évi szolgálat után kérhetik nyugdíjaztatásukat.

CUZA ELESZANGU BESZÉDE
A SZENÁTUSBAN.

Bucuresti. Saját tud. A szenátusban kedden délután *Cuza* nagy beszédet mondott a zsidókérdésről és azt igyekezett bizonyítani, hogy a zsidóság sohasem élhet békében más népek között, mert már a vallása ellenséges indulatra ösztönzi. Mikor *Nimerover* főrabbi közbe akart szólni, hogy hitét védelmébe vegye, *Mumianu* cuzista szenátor így torkolta le:

— *Maga a zsinagógában beszéljen! Az ország szenátusában maga csak megtűrt személy!*

— Minthogy a zsidók nem élhetnek közöttük, — folytatta *Cuza*, — én azt javasoltam, telepítsük őket Madagaszkárba. Ez azért is jó hely, mert sziget, de azért is, mert francia bírtok s *Leon Blum* köteles ott helyet adni fajtestvéreinek.

De akár Madagaszkárba, akár Ugandába, a zsidókat valahova ki kell telepítenünk, hogy aztán a románság elfoglalja azokat a területeket, amelyeket a zsidók ma még megszállva tartanak.

Cuza végül hat pontba foglalta össze az intézkedéseket, amelyekkel a zsidókérdést törvényhozásilag meg lehet oldani. Ez a hat pont a következő:

1. A zsidók eltávolítása a közhivatalokból, különösen a CFR-től, ahol egész működési területeken kizárólag a zsidók uralkodnak.

D. R. *Ioanutescu* itt közbeszólt:

— És mi lesz a keresztény kisebbségekkel? Mire *Cuza* így válaszolt:

— *Hagyjátok a keresztény kisebbségeket békében! Minden reményünk megvan arra, hogy velük békés egyetértésben fogunk élni Romániában!*

— Más a zsidó kérdés és ismét más a keresztény kisebbségek problémája.

Ezután második pontjára: a katonai szolgálat megváltoztatása ez a zsidókra nézve. Használjuk fel őket utak építésére s egyéb munkára, de ne adjunk fegyvert a kezükbe.

3. *Numerus nullus* az ipari és kereskedelmi tevékenység minden területén a román számarány eléréséig.

4. A keresztény céhek megszervezése. Ezek útján a románság kezébe veheti a gazdasági élet vezetését.

5. Vidéki és városi kisajátítás, de különösen városi, a városok romanizálása céljából.

6. Általános hitelbank létesítése a román munka támogatására és telepítésre.

Manoilescu itt közbeszólt: Ez volna a Nemzeti Bank szerepe!

Oanea: Mit tett ön ebben a tekintetben?

Manoilescu: Mit? Engem azért menesztettek, mert nem akartam a nép milliárdjait egy zsidó banknak odaadni.

AZ „INDREPTAREA” CIKKE.

Bucuresti. Saját tud. *Averescu* lapja, az „*Indreptarea*” elégtétellel állapítja meg, hogy a kormány *Antonescu* külügyi expozéjában magáévá tette a kormány álláspontját a milánói beszéddel kapcsolatban.

Most úgy látszik, — folytatja a cikk, — illetékes forrásból eredő értesülések megállapítják, hogy a milánói beszéd tényleg nem Románia ellen irányult, de még Jugoszlávia ellen sem, hanem Csehszlovákiára történt célzás. Igaz, hogy ez gyöngye vigasz Romániának, mert a Kisantant egységénél fogva ez a fenyegetés Romániát is érinti. De a megállapított tény ez nem zárja ki.

Német gyarmati igénye k
ről beszéltek a francia
parlamentben

Párizsból jelentik: A képviselőházban *Severe*, radikális szociálista képviselő azt a kijelentést tette a gyarmatiügyi miniszternek, hogy Németország meg akarja szerezni Angola portugál gyarmatát, a közeljövőben pedig Spanyol Guineára akarja tenni kezét. A gyarmatiügyi miniszter azt válaszolta, hogy ezekről az ügyekről hajlandó közelebbről vitát rendezni.

Bevezetik Svájcban a negyedik hivatalos nyelvet!

A romansch-ot, vagy másként a ladin nyelvet veszik fel negyediknek a köztársaság három hivatalos nyelve mellé.

Negyvenhatezren beszélnek a romansch nyelvet

Berlinből írják: Svájcban lehetséges, hogy nemsokára bevezetik a negyedik hivatalos nyelvet. A svájci szövetségi parlament legutóbbi ülésén Engadin kanton képviselője azt az indítványt terjesztette elő, hogy amennyiben a szövetségi alkotmány módját nyújtja, az engadini hegyvidék külön nyelvnek számító nyelvjárását, a romansch-ot, vagy másként ladin nyelvet vegyék fel negyediknek a köztársaság három hivatalos nyelve, a német, francia és olasz mellé. A kormány az indítvány tanulmányozására parlamenti bizottságot küldött ki és a bizottság jelentése alapján döntenek az engadini nyelvjárás ki-szebség kívánságáról.

A romansch nyelv a régi provinciális latinak a rhaeto-román tartományok elzárt hegyi völgyeiben minden másnál tisztában megőrzött maradványa. A lakosság ezt a nyelvet beszéli Engadin legnagyobb részében, azonkívül Graubünden kanton, sőt az osztrák Tirol bizonyos vidékein is. A romansch vala-

mikor sokkal nagyobb területet foglalt el. De idővel a déli részeket az olasz, az északiakat pedig a német nyelvjárások hódították el. A romansch nyelvterület kantonális középpontja Churban van, bár a város maga erősen el-németesedett. Még a múlt század vége felé alakult meg a Lia Romanscha. Ennek a szövetségnek, vagy ligának köszönhető, hogy 1880-tól 1935-ig a romansch nyelven beszélők száma 36.700-ról 46.000-re emelkedett.

A romansch nyelvnek igen fejlődő irodalma van. Churban romansch nyelven napilap jelenik meg, az iskolákban tanítják a romanschot. Az engadini falvak községi iskoláira és községházaira romansch nyelven van felírva: Scuola Comunela — Chesa Comunela. Az útjelző táblákon mindenütt van romansch nyelvű felirat és a völgyek lakói az inkább ófranciásan, vagy provansziul hangzó: Dieu s'allegra!-val köszöntik egymást, ami körül-belül ezt jelenti: Isten adjon neked boldogságot!

Ki volt a televíziós közvetítés első szereplője?

Érdekes történet a televíziós készülék skót feltalálójáról

Londonból írják: A brit rádió a múlt hónap elején kezdte meg rendes műsor keretében a televíziós közvetítéseket. Ebből az alkalomból Baird, akinek rendszerét Marconiéval együttesen használta fel a B. B. C., érdekes apróságot mondott el arról, hogy ki volt az első emberi lény, akiről legelőször tudott távolba vetített képet közvetíteni és hogy mekkora volt az első televíziós közvetítés „hőse”-nek tiszteletdíja.

Baird az első kísérletek alkalmával, amikor a leadókészülékéről már tudott a felső emeleten levő műteremből a földszinten felállított felyevő készülék fehér síma lapjára képeket átvinni, egy közönséges porcellán beszélő babát használt és így az első televíziós közvetítések szereplőjének beszédtudománya a beszélő babák „papa-mama”-jából állott.

Egyszerre Bairdet elfogta a vágy, hogy végre élő ember arcát is láthassa a vevőkészülékben. A műteremből leszállt a földszintre és

ott egy kifutófiút fogott el. Rohant fel vele az emeletre és beültette a székbe, ahonnan addig a baba arcát vetítette.

A gép működni kezdett, de először eredménytelenül, míg végre Baird észrevette a hiba okát. A fiú megijedt a felé irányított reflektorok vakító fényétől és a fejét hátrahúzta a leadókészülék beállított gyújtópontjából. Erre erőteljes mozdulattal beállította a kellő távolságba és ugyanekkor egy két és fél shillinges pénzdarabot nyomott a kezébe. A kísérlet akkor nagyszerűen sikerült.

Mikor az újságíró, akinek Baird ezt a történetet elbeszélte, megkérdezte, hogy emlékszik-e a kifutó fiú nevére. A világhírű feltaláló, aki tudvalevőleg skót származású, hasítatlan glasgowi kiejtéssel mondta: „Nem, nem tudom, hogy hívták. Nem is kérdeztem tőle. De arra a két és fél shillingesre, amit a kezébe nyomtam, most is pontosan emlékszem”.

Szívposta

Levél Egerből, amely egy követendő példáról számol be

Eger, december hó.

A dolog így történt. November 22-én délután az egri liceum boltíves iskolatermei egyikében szorong 80 sápadt proletárgyerek, a perifériákról begyűjtve. Rájuk nézek: hervadt virágszálak. Méltán költhette róluk az egyik hitoktatónk keserű humora azt az anekdotát, miszerint, mikor az egyiket kérdezte: „Mivégre teremtett téged az Isten?”, hát a gyerek bizony azt felelte: „Engem Isten a falu végére teremtett”. Ebben az anekdotában minden benne van a gyerekről, de legfőképpen az: ime, hogy hanyatlak vissza az égből a világszemlélet, ha hiányzik alóla a telt gyomornak nagyon is természetes fundamentuma.

Szóval 80 sápadt proletárgyerek. Milyen éles kontraszt körülöttük a téli hideg elől bemenekült délszaki növények erdeje végig a fal mentén és az ablak mélyedéseiben! Agaskodó zsiráfnyakú ficusok, üdezőld aspidistra, odább néhány selymeshajú asparagus plumosus, elegáns cliviák, hetykén néző juccák. Nem ismerik egymást, már t. i. a gyerekek, meg ez az úri vegetáció, hisz az egyik a porban nőtt fel s a másik hazája a pompás díszkert. A gyerekek csendben pihegnek és nézik a flórát. Várnak. A hallgatásban eszembe jut és egészen szíven üt a gondolat: a gyereksereg meg az úri virágok egymás arcába lehellenek ismeretlenül is, s ez a lehellet ajándék a másiktól, sőt szikra kis életet jelent. Igen, Isten a földön a dolgokat avégre is teremti, hogy egymásért legyenek.

Végre nyílik az ajtó: úriasszonyok jönnek, rájuk várunk. Az egri Cserkészbarátok Nőszövetségének a tagjai ezek (egri specialitás). Gyerekosztásra jöttek. Első hívásra éppen 30-an. Most már rájuk s nem a virágokra szegeződik minden szem s ez is van olyan élés kontraszt, mint az előbb volt a díszkert virágaival. Rövid nézgelődés után az egymásra lehelés is megindul, de ezt már a lelkükkel végzik.

Hogyan? Mindenik választ magának egy hervadtarcú gyereket, ez lesz a védence. Leülnek a padba, megindul a diskurzus. A néni kikérdezi a gyereket otthoni viszonyairól, aztán megbeszélnek, hogy a kistű mikor fogja meglátogatni a nénit, aki egyszer majd szintén meglátogatja a kistűt.

Olyan második keresztanyaság lesz ez. A gyerek jól jár. Otthon a nyomor miatt állandó ostromállapotban van a családi élet, nem telhetik sok szeretetre sem, ahol kevés a kenyér. Így aztán lesz egy kedves család, ahová bejárhat, elmehet játszani, könyvet olvasni, kap majd meleg ételt néha a hét egyik-másik napján, aztán még ki tudja mit. Kap egy kis nevelést tisztaságra, jódságra s megtanítják majd talán még az imádságot is velük, amit elűzött otthonról a nyomorúság. S a néni is jobban tud majd imádkozni, mert a szíve tele lesz. S ha tényleg a néni legyőz magában sok mindent és el is megy hozzájuk, akkor a maga részéről mindent megtett az új világért, amiről azt szeretnők hinni, hogy minden völgy és szakadék betöltetik, az emberek rájönnek arra, hogy testvérek vagyunk és Isten avégre is teremtett bennünket, hogy éljünk, tegyünk egymásért.

Két baj van csak s ezt igazán sajnálni lehet: először, hogy még sok gyerek vár Egerben ilyen jószágos néniire. A második baj ennél is nagyobb: ha minden kis gyereket, aki rászorul, kézen fog is majd valaki: ez még csak a dolog aprója lesz s ettől nem érnek össze a szakadékok. Valami több kell, valami nagyobb kell az új világhoz. Ez is embereken múlik. Ezek valóban már nagy emberek s kár, hogy a szívük sokszor bevehetetlen.

Dr. Kiss István.

VILÁGSIKER!

Karácsonyi ujdonság!

L. BURGER:

BÖLCSÖRE HULLÓ FÉNYEK ÉS ÁRNYAK

EGY BABAASSZONY NAPLÓJA

Háromnyomatu művészi tedőlap. 340 oldal. Ára 90 lei.

Németül eddig 108 kiadás jelent meg.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Antonescu román külügyminiszter Párizsban

Ünnepélyes fogadtatás a pályaudvaron, üdvözlő cikkek a francia sajtóban

Párizsból jelentik: Antonescu külügyminiszter szerdán délelőtt megérkezett Párizsba. A román államférfit a pályaudvaron ünnepélyesen fogadták. Antonescu péntekig marad a francia fővárosban. Szerdán a külügyminiszter díszszobát ad tiszteletére, pénteken pedig Lebrun elnök kihallgatáson fogadja. A párizsi lapok üdvözlő cikkeket írnak Antonescu külügyminiszteréről s különösen kiemelik, hogy milyen baráti érzéssel viseltetik Franciaország iránt.

MEGEGYEZÉS AZ ALEXANDRETTE SZIGET ÜGYÉBEN.

Genéből jelentik: A Népszövetség tanácsülésén még kedden estéig elintézetlenül állott az Alexandrette szigeti törökök ügye, akikért Törökország panaszt emelt. Végre a késő esti órákban a török és francia küldöttség között létrejött a megegyezés. Eszerint Franciaország visszavonja a helyőrség megerősítésére kiküldött csapatait. Azonban bizonyos esetekre kikötötték, hogy ilyen csapaterősítés mégis történhetik; különösen akkor, ha igazán és nyíltan zavargások törnek ki s a rend fenntartása végett nyilvánvalóan szükség van az erősítésre.

Egyébként semleges bizottság fog kiszállni a szigetre, hogy a mostani konfliktus okait és elrendező módjait kitanulmányozza.

AZ EDEN BÉKEBESZÉDE NEM KELTETT KELLŐ VISSZHANGOT

Rómából jelentik: Olasz politikai körök élesen bírálják Eden lord bratfordi békebeszédét s annak a nézetüknek adnak kifejezést, hogy Eden nem látja tisztán az általános politikai helyzetet. Beszédében csupán felveti a helyzet megoldási tervét — mondják — de ez nem elég, hanem meg kell szervezni az általános helyzet megoldását. Kifogásolja Eden az egyoldali szerződés megsejtelését — mondják tovább — de miért nem tesz olyan javaslatot, amely lehetővé tenné a szerződések kétoldali megjavítását.

Amíg mindenki a maga javát keresi, a többiek rovására, addig mindig tart a háborus veszély. Ez a veszély nagyobb, mint gondolják, mert nagy államok is vannak az elégedetlenek között.

Párizsban is csalódást keltett Eden beszéde. Főképpen azt a részét kifogásolják, melyben Eden azt fejtette ki, hogy Anglia és Franciaország közt nem áll fenn semmi külön katonai szerződés.

A CSEH KÜLÜGYMINISZTER A FEGYVERKEZÉSI EGYENJOGUSÁGRÓL

Zágrábról jelentik: A Novosti prágai tudósítója Krojta cseh külügyminiszterrel folytatott beszélgetéséről ad beszámolót. A cseh külügyminiszter Magyarország fegyverkezési egyenjogúságáról is szólt. A következőket mondta: — A bécsi értekezleten Olaszország és Ausz-

Danzig új lengyel kormánybiztosa.

A versaillesi szerződés értelmében Danzigot elszakították Németországtól és önálló kormányt kapott. Külügyeit azonban a lengyel kormány irányítja. Képünkön az új lengyel kormánybiztost, Marian Słodackit mutatjuk be.

ria a fegyverkezési egyenjogúság követelménye tekintetében Magyarország javára nyilatkozott. A kisantantnak is ebben a kérdésben megvan a maga álláspontja, amelyet többször is kifejtett. Röviden ez az álláspont abban összegezhető, hogy a kisantant elismeri a fegyverkezési egyenjogúságot, de biztosítékot kíván, hogy annak alapján a fegyverkezés nem indul a kisantant ellen.

Krisztus király eszméje a református diákmozgalmakban

Ravasz László református püspök beszéde a jóakarató emberek egy táborba kerüléséről

Budapestről jelentik: A Magyar Református Diákok „Soli Deo Gloria” Szövetsége vasárnap este fennállásának tizenöt éves évfordulója alkalmából ünnepi előadást rendezett. Az ünnepélyen Ravasz László püspök, mint a diákszövetség elnöke érdekes beszédet mondott, mely igen kiemelően előtérbe állítja Krisztus királysága eszméjét. A beszédnek ez a része a következőképpen hangzott:

— Az ifjúság ígérte, ezt mindenki tudja. De kevesebben gondolnak arra, hogy minden történelmi korszak képe felvetődik megvalósulása előtt 20—30 évvel az ifjúság lelkeiben, mint ösztönös érzés vagy ígérte. Így történt az, hogy 15 esztendővel ezelőtt a Soli Deo Gloria-szövetségben és a hozzá hasonló ifjúsági egyesületekben ugyanaz a magyar ifjúság, amely volt már világpolgár, nemzeti re-

former, szabadgondolkodó, népkutató és népművelő, egyszerre arra eszmélt, hogy

Krisztus királyságának, Isten országának státuszbecseletét kell megtanulni. Világos mindebből, hogy most olyan korszak következik, amikor az dönti el egyesek, nemzetek és nemzetek sorsát, hogy Krisztushoz állanak-e, vagy szembefordulnak vele.

— Ma még nem tudni — folytatta Ravasz püspök — hogy ez a nagy feszültség, amely a jobb- és baloldali diktatúrát egymástól szétválasztja, milyen kirobbanásokat eredményezhet. Lehet, hogy mindez ki fog egyenlítődni egy lelki keresztelnadrábatban. Lehet, hogy egyszerre észrevesszük: a bal- és jobboldali feszültség feloldódik, új csoportosulás alakul és a jóakarató emberek egy táborba kerülnek. Az ifjúságnak ezt a nagy ígérteket önmagának kell beváltania.

Szünetelnek a harcok Madrid körül, a megszakítás nélkül tomboló hóvihár miatt

A spanyol biboros primás szerint a belháborúnak eddig egymillió áldozata van

Madridból jelentik: A megszakítás nélkül tomboló hóvihár miatt szünetelnek a harcok. A nemzeti csapatok vezérek a lassan kicseréli a marokkói seregeket, mert ezek az afrikai bennszülöttek nem bírják a hideget.

A KERESZTÉNY NEMZETI SZELLEM ELLEN MEGY A HARC.

Rómából jelentik: Most érkezett Rómába a spanyol biboros primás, aki kijelentette, hogy

a spanyol belháborúnak eddig egymillió áldozata van.

A biboros elmondta továbbá, hogy a harc már nem osztályharc, hanem a keresztény nemzeti szellem és a materialista-kommunista irányzatok küzdelme.

OROSZ TENGERALATTJÁRÓK SPANYOL LOBOGÓ ALÁTT.

Gibraltári jelentés szerint a Földközi tengeren. Oran magasságában egy orosz gőzös lángokban áll. A veszélyeket leadó hajó segítségével egy spanyol hajó sietett.

Londonból jelentik: A burgosi kormány panaszt juttatott az angol külügyminisztériumhoz, melyben előadja, hogy több orosz tengeralattjáró haladt el Majorca sziget mellett, spanyol nacionalista lobogóval. Valószínű, hogy angol részről vizsgálatot rendelnek el a panasz kivizsgálására. — Moszkvai hivatalos

körök a burgosi kormány állítását megcáfolták.

MIT LATOTT A ROMÁN KÖVET MADRIDBAN?

București. Saját tud. Th. Florescu, Románia madridi követe az országba érkezett s nyilatkozott a sajtónak:

— E pillanatban — mondotta — 18 állam 18 külképviseleti vezetője várja a spanyol és francia különböző helyiségekben a madridi fejleményeket. Valamennyien a Madrid elleni első légi támadások idején költöztek ide.

A francia területre menekülteknek a francia kormány területenkívüliséget biztosít.

Madridban csak néhány követségi tanácsos és titkár maradt, akik vigyáznak a követségek épületére, berendezésére, levéltárára.

— A román konzul, akivel állandó telefonösszeköttetésben vagyok, jelentette nekem, hogy a nemzeti csapatok repülőgépei bombázták a követség épületét.

A falak megrongálódtak, a követség és az én saját butoraim tönkrementek.

— Ennél nagyobb gondunk azonban a spanyolországi román menekültek ügye. Angol és francia hajók segítségével megkönnyítettük 66 menekültnek elszállítását Barcelonából és más vidékekről.

— A felkelő csapatokban — folytatta Florescu — sok különösen felszerelt német és olasz katonai harcol, valamennyien önkéntesek Franco tábornok most azért szüntette be az előnyomulást, mert több csapatmegerősítést vár Marokkóból.

A rettenetes GPU kémje

Írta: Marie-Brett Perring

Összefoglaló visszapillantás

A világhírű kémnő nagy szenzációt keltett leleplező cikksorozatának — amelyből lapunk hasábjain is több izgalmasan érdekes fejezet jelent meg — befejező s egyben összefoglaló közleménye az alábbi cikk.

Most, amikor történetem befejezéséhez érem, hangsúlyozni óhajtom, hogy mindaz, amit eddigi feljegyzéseimben elmondtam, úgyszólván kommentár nélkül foglalta össze az elmúlt esztendőkről során átelt eseményeket. Mindvégig arra szorítottam, hogy amennyire csak lehet, *rideg tényeket és száraz adatokat soroljak fel.* És most, amikor visszapillantászerűen foglalom össze a szovjetföldön töltött hosszú idő tapasztalatait, ismét csak adatszerű következtetéseket óhajtok azokból levonni.

Legyenek azzal tisztában mindazok, akiket illet, hogy minden állam, amely Szovjet-Oroszországgal bármilyen néven nevezendő kapcsolatot létesít, feltétlenül magára szabaddítja a G. P. U. titkos szervezeteit, azok ügynökeit és előbb-utóbb *váratlan gazdasági, pénzügyi, sőt politikai nehézségekkel találja magát szemközt.* Nem is hazugság, *közönséges család* ugyanis az, hogy a szovjet a diplomáciai viszony helyreállításának alkalmával a legtöbb esetben ünnepélyes ígéretet tesz az agitációs műveletek és a propaganda-üzemek csökkentésére. A valóságban ez a legkevésbé sincs így. A legtalálóbb példa erre az Egyesült Államok esete, amelyek — mint köztudomású — ugyanilyen kikötésekkel mutatkoztak hajlandóknak Szovjet-Oroszországgal elismerésére.

1935 május 5-én történt, hogy a moszkvai Kremlben tanácskozássra ültek össze a szovjet vezetők. A helyzet akkor valóban a legkevésbé sem volt kedvező Oroszország számára. Hitler nyíltan fenyegetőzött a háború lehetőségével. Litvinov kétségbeesetten tárgyalt hol Genfben, hol Londonban. A nemzetközi politikai élet légköre a robbanásig fűtött szenvedélyek viharában újabb világháború bekövetkezésével fenyegetett. Ekkor tűnt fel a világpolitikában Anthony Eden, az angol lordpeccetőr alakja, aki elsőnek foglalt erélyesen állást Sztalinnal szemben a nyugati birodalmak államférfiai közül. Eden volt az, aki éppen az amerikai példára hivatkozva, kereken kijelentette, hogy *a brit birodalom semmilyen körülmények között nem létesít kapcsolatot Szovjet-Oroszországgal, ha teljes biztosítékot nem kap az agitációs műveletek megszüntetéséről.* Ennek az erélyes ál-

lásfoglalásnak közvetlen következménye volt Litvinov újabb küldetése és az a tény, hogy a bolsevista agitációs üzelmeket csakugyan rendkívül *hatékonyan csökkentették* az angol birodalom területén.

Az érem másik oldala

A világsajtó egyes organumai akkoriban nagy lelkesedéssel ünnepelték a szovjet „méréselt” és „belátó” magatartását, ezzel szemben azonban saját megfigyeléseim szerint *változatlanul folyt tovább a titkos aknamunka a világ forradalmasítása ügyében.* Londoni tartózkodásom idején alkalmam volt találkozni legnagyobb meglepetésemre a G. P. U. egy titkos vezető-ügynökével, akit még Moszkvából jól ismertem s akiről tudtam, hogy a III. Internacionale egyik főmegbízottja. Ez a titkos megbízott, aki több mint tíz esztendeig töltötte be „Moszkva szemének” veszedelmes kétélű szerepét az angol fővárosban, észrevétlenül mindenhol beférkőzött, állandó kapcsolatot tartott fenn továbbra is a G. P. U. embereivel, sőt az *aktivistákkal* is, akik soha egy pillanatra sem azonosították magukat Litvinov politikájával, azt csupán annyiban helyeselték, hogy *a szovjetnek újabb hitelügyletek lebonyolítása érdekében van csupán szüksége a kapitalista államokhoz való közeledésre.*

Tagadhatatlan, hogy Moszkva intézkedésére egyelőre letiltották a különböző európai államokban megszervezett kommunista pártalakulatok anyagi támogatását. Ez Sztalin elhatározása volt. Tőle függetlenül azonban Manulsky elvtárs vezetésével úgynevezett *titkos bizottság* alakult, amelynek célja minden eszközzel támogatni a forradalmi jellegű népmozgalmakat. Mindez gyakorlatban nem jelentett mást, minthogy a G. P. U. szervezeteinek tevékenysége nem csökkent, sőt emelkedett.

1935 május 5-én határozati javaslatot fogadtak el a moszkvai végrehajtóbizottság tanácsülésén, hogy a jövőben *körülhatlan hitelbiztosításnak a külföldön működő Cseka-szervezetek rendelkezésére.* A cél kettős volt. Egyrészt anyagi támogatás híján *végső elkeseredésbe kergetni a külföldi kommunistákat,* másrészt biztosítani a kapitalista államokat afelől, hogy a „nemessen érző, emberbarát szovjet” méltán „*moshatja a kezét az árulanság vízében*”, hiszen a külföldi kommunista szervezetek valóban teljesen függetlenül működnek a moszkvai utasításoktól.

Titkos ügynökségek — világszerte

Manulsky elvtárs elgondolása szerint Európában különböző végrehajtó bizottságokat szerveztek, természetesen a legnagyobb titokban. A földalatti Cseka-szervezetek központjába Európában Bazel, Genf, továbbá Párizs a latin államok számára, a Skandináv-országok részére Osló, Lengyelország számára Kownó, ahonnan a határállamok kommunista propagandáját is irányítják, végül a Balkán-országok részére Szaloniki. Ezzel egyidejűleg Amerikában is megalakították a titkos végrehajtó bizottságokat, még pedig New-Yorkban és Csikagóban, Winnipegben, Fort Williamban és Ontarióban.

Kissé körülményes volna elmondani, hogyan jutottam birtokába az okiratok hiteles másolatainak, amelyeket ezekkel az említett határozatokkal kapcsolatban Moszkvában fogalmaztak. Annyi tény, hogy azok ma is jó helyen és ellenőrzésem alatt találhatók. Erdekességük és jelentőségük csupán annyi, hogy a szó szoros értelmében szöveg ellentétben állnak mindazokkal a baráti kijelentésekkel, amelyekkel ezzel egyidejűleg a földkerekség csaknem minden nemzetének hangoztattak Moszkvában, hogy ilyen módon a *jóhiszemű tárgyaló fél aias félrevezetésével,* a szovjet elismerése által szabad utat nyissanak a titkos agitáció számára.

Az okiratok a legpontosabb részletekben kidolgozott utasításokat tartalmaznak, nemcsak a világ minden államában megszervezett és titkos sejtalakulatok kiépítésére vonatkozóan, határozottan körülírva azok feladatait,

kos sejtiszervezet, illetve a végrehajtó bizottság természetesen nem a szovjetvezérek, hanem egyedül és kizárólagosan a G. P. U. irányítása mellett működik. Annál is inkább érthető ez, mert a kommunisták *világfelforgató terveinek legfőbb tényezője maga a G. P. U.* A fióksejtszervezetek feladata most már előkészíteni a talajt, ha bekövetkezik a nagy pillanat, — vagyis „Nulla Ora”, — amikor a réggen előkészített haditerv szerint járnak el majd a megbízottak és teljesen felfegyverkezve fordulnak *nem egyedül az értelmiség, a vagyonos osztály, a polgárság, a társadalomfenntartó elemek, hanem a hazafias magatartású munkásosztály tagjai ellen is...*

Nem érdektelen végül tudomást szerezni arról is, hogy *milyen kötelezettségek hárulnak a külföldön működő G. P. U.-ügynökre?* Vegyünk egy amerikai példát.

Szovjetbérencé tudománya

Az erre vonatkozó okiratok határozatai alapján működő szovjetügynök kötelessége, hogy 1. tökéletesen beszéljen angolul. Ha történetesen nem amerikai származású, úgy állandóan angol nyelvet kell vennie. 2. Tökéletesen és behatóan ismerje Amerika történetét, gazdasági helyzetét, földrajzi és politikai helyzetével együtt. 3. Ismernie kell a politikai pártviszonyokat. 4. Ha az ügynök Oroszországból érkezik, úgy nevének köteles megváltoztatni, álnéven szerepelni és lehetőleg szabadfoglalkozást folytatni. 5. Megjelenésében, módorában, magatartásában előkelő, nyugodt, higgadt viselkedést kell tanúsítania. 6. Minden agitációs intézkedés, vagy előkészítő munka alkalmával a legszigorúbb titoktartásra kell magát köteleznie. Nyilvános helyen sohasem keresheti elvtársai társaságát és a kapott utasítások szerint mindenkitől teljesen függetlenül kell elvégeznie a reábizott munkát. 7. Ügynöknek kell rá, nehogy feltűnjék és gyanakvó megfigyelésnek tegye ki magát. 8. Semmi körülmények között nem viselhet magánál olyan igazoló írást, amely arra enged következtetni, hogy bármilyen kapcsolatban áll a G. P. U. szervezettel. 9. Ha történetesen mégis letartóztatják, kereken meg kell tagadnia minden kapcsolatot a párttal, vagy a sejtjével. 10. Ha véletlenül fegyvert vagy robbanóanyagokat találhatnak nála, esküvel kell bizonyítania, hogy ezeket véletlenül az utcán, vagy bárhol másutt találta. De semmiesetre sem szabad a gyanút elvtársaira terelnie. 11. Törvényszéken való kihallgatás alkalmával gondosan felkészülve kell védekeznie. *Majd minden európai államban megbízható kommunista érzelmű ügyvédek működnek,* akiknek jogi tanácsát és segítségét igénybe vehetik. 12. Ha történetesen fogságba vetik, egyetlen szóval sem szabad magát elárulnia rabtársainak. 13. Az itt felsorolt utasítások bármelyikének a megszegése ellenforradalmi cselekménynek minősül és aszerint lesz elbírálva.

Mindezek után most már csak azt óhajtom megállapítani, hogy a birtokomban levő okmányok szerint a G. P. U. a legkevésbé sem hagyott fel Amerika forradalmosításának tervei, mint ahogyan pillanatig sem tért el a világforradalmat előkészítő munkájának tervszerű megvalósításától.

Végzetes botorság volna figyelmen kívül hagyni az egész elérhető világot behálózó szovjet-sejtszervezetek titkos aknamunkáját, de ugyanakkor arról sem szabad megfeledkeznie a tárgyilagos szemlélőnek, hogy mindaz, ami Szovjet-Oroszországban most készül és ami az óriási birodalom határain belül előbb-utóbb be is következik, sorsdöntő lehet az egész mai emberiség civilizációjának további fejlődésére.

Csak karácsonyra külföldi karácsonyfa-diszek

nagy választékban darabja 5—6 lei. 1 doboz karácsonyi gyertya 24 lei, vagy 40 drb 16 lei. Csillagszóró 1 doboz 6 lei, szines gyertyatartók 10 drb 9 lei. 140 drb karácsonyfára való csokoládédíszek, arany, ezüst és briliáns csomagolásban 110 leitől. 1 liter Jamaika ananász-tearum 64 lei, félliter 32 lei. Likörök mindenféle ízben rendkívül olcsó árért. 1 kiló dióból 50 lei, arany mazsola 10 deka 8 lei. Motorüzemű mákdarálás, főzőcsokoládé 1 óriás blokk 8 lei. Kérem kirakataimat és áruimat figyelni.

ASZÓDI, Sas-palota

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 lel.

Magyarországon: Egész évre 90 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénziári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**

Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvény meg és nem adunk vissza.
Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt déli légáramlás. Hélyenként eső, köd. Északon a hőmérséklet emelkedik, délen alig várható változás.

UDVARI VADÁSZATRA UTAZOTT A KIRÁLY. *Bucuresti.* Saját tud. Az uralkodó tegnap délnél a mogoisai állomárról ardeali vadászatra utazott. Az állomáson *Tatarescu, Incelet, Beliff* udvari marsall és mások üdvözölték.

AZ OLASZ TRÓNÖRÖKÖS A VATICÁNI SAJTÓKIÁLLÍTÁSON. *Rómából* jelentik: *Umberto* olasz trónörökös tegnap látogatást tett a vatikáni katolikus sajtókiállításán. A trónörökös megtekintette a kiállítás magyar anyagát is.

Blaskovits nagyprepost a radnai kegyhelyen mondja aranymiséjét. *Timisoara.* Saját tud. Jelentették, hogy *Blaskovics* Ferenc prelátnak, nagyprepost, december 18-án éri meg ötvenéves papi jubileumát. Mint most értesülünk, a nagyprepost a jubileumát visszavonultan kívánja megülni s azért a radnai kegyhelyre vonul, ahol lelki gyakorlatot tart. Szombatán mandja aztán a radnai kegytemplomban aranymiséjét. További értesüléseink szerint nagyszámú tisztelői közül eokan utaznak ebből az alkalomból Radnára, hogy jelen lehessenek az aranymisén.

BORZALMAS ROBBANÁS EGY OROSZ HAJÓGYÁRBAN. *Moszkvából* jelentik: A nokolajevszki állami hajógyárban borzalmas erejű robbanás történt. A szerencsétlenség következtében hét ember meghalt és igen sokan megsebesültek. A hatóságok hivatalos jelentést még nem adtak ki és így nem lehet tudni, mi okozta a robbanást.

Meghalt Feleky Géza. *Budapestről* jelentik: Hathetes betegség után, tegnap este kilenc órakor, az egyik budapesti szanatoriumban meghalt dr. Feleky Géza, a jónévi magyar közi, aki legutóbb a „Magyar Hírlap” munkatársa volt. Feleky Géza hat héttel ezelőtt mellhártya- és tüdőgyulladás tüneteivel szállították az egyik szanatoriumba és itt gondos orvosi kezelés alá vették. Egyideig úgy látszott, hogy állapota javulóban van, de pár nappal ezelőtt váratlan rosszabbodás állott be és tegnap este kilenc órakor meghalt. Feleky Géza 1890-ben született és így fiatalon, 46 éves korában halt meg. Feleky egyetemi tanulmányait Budapesten, Berlinben, majd Párizsban végezte, de hosszabb időt töltött Londonban is. Az 1913-as években a városházán, a közművelődési ügyosztályon kapott állást és könyvtárosi tisztségig vitte. Irodalmi munkásságát a „Hét”-nél kezdte meg, ahol képzőművészeti kritikusként volt. 1917-ben a „Pesti Napló” vezércikkírója és külpolitikai szerkesztője, majd a „Pester Lloyd” vezércikkírója. Két év múlva, 1919-ben a „Világ” felelős szerkesztője, majd a lap megszűnése után, a „Magyar Hírlap” főmunkatársa lett.

MÓDOSÍTÁSOK AZ ORVOSOK ÉS GYÓGYSZERÉSZEK KATONAI SZOLGÁLATARÓL SZÓLÓ TÖRVÉNYBEN. *Bucurestiből* jelentik: A kamarában tegnap este az orvosok, állatorvosok és gyógyszerészek katonai szolgálatáról szóló törvényt tárgyalták. Elhatározták a törvénynek olyképpen való módosítását, hogy az orvosokat, állatorvosokat és gyógyszerészeket két hónapos aktív katonai szolgálaton kívül nyolchónapi faluszolgálatra kötelezik. Ezenkívül valamennyi katonai gyakorlatra is behívják őket.

Vasúti autóbussok a timisoara-lugoji úton. *Timisoara.* Saját tud. A vasut december 15-ével saját autóbussait helyezi forgalomba Timisoara és Lugoj között. Két útvonalon közlekednek a kocsik: a közvetlen úton Recason át s azonkívül egy másik úton, Buzias érintésével. Recas-Lugoj felé hetenként csak kétszer megy autóbuss, még pedig csütörtökön és pénteken. Lugojról pénteken és szombaton érkezik autóbuss Timisoara-ra. A buzias útvonalon naponta egyszer lesz autóbuss: Timisoaráról este, Lugojról reggel indul.

A KARÁCSONYI VAKACIÓ. *Bucurestiből* jelentik: A közoktatásügyi miniszteriumban elhatározták, hogy az ország összes középiskolájában a karácsonyi szünidő kezdete december 10-ikével iradják ki. A karácsonyi szünidő január 8-ig fog tartani.

KATOLIKUS FILMKONGRESSZUS RÓMÁBAN. *Rómából* jelentik: A májusban megnyitott vatikáni sajtókiállítás során a katolikus világgongresszusok egész sorozata zajlott le az örök városban. Szeptemberben volt a katolikus újságírók és újságkiadók, majd a hirdető vállalatok összejövetele, ezt követte novemberben a nagy tomiata-világgongresszus, most december 17., 18. és 19. napjain pedig katolikus filmkongresszus lesz Rómában. Tudvalevő dolog, hogy XI. Pius pápa nemrégiben külön pápai körlevelet bocsátott ki „Vigilanti cura” kezdetű szavakkal, amelyek a film rendkívül nevelő hatására mutattak rá s ugyanakkor a rosszirányú filmnek romboló hatását is felvázolja. A mostani római filmkongresszus ennek a fontos körlevélnek a szellemében fog igen fontos megbeszéléseket folytatni. A kongresszuson többek között Dalla Torre gróf, az „Osservatore Romano” szerkesztője és Pinaro érsek, pápai államtitkárhelyettes fognak mint előadók szerepelni.

Pál István síremléke. *Odorheiu.* Saját tud. A múlt évben elhunyt nagynevű székely főpáncnak díszes művészi síremléket állított a halás kegyelet. A síremlék cserfából készült és szépen jelképezi a kereszténység győzelmét a pogányság fölött. A félig ledőlt kopjafák közül diadalmasan emelkedik ki a kereszt a rajta levő feszülettel. A kereszt tövével márványlapra van véve az elhunyt prelátnak neve, aki közel hatvan éven keresztül volt hűségese szolgája az egyháznak.

DR. LAZÁR ILLÉS AZ ARDEALI PARASZTGÁRDÁK FŐPARANCSNOKA. *Clujról* jelentik: A nemzeti parasztpárt ardeali tagozatának végrehajtó bizottsága tegnap Popovicu Mihály elnöklésével ülést tartott. Az ülést Popovicu Mihály nyitotta meg, aki a helypolitikai helyzetről beszélt és megállapította, hogy a liberális kormány után egyedül és kizárólag a nemzeti parasztpárt az, amelyik uralomra kerülhet. Popovicu Mihály utasításokat adott a parasztgárdák megszervezésére, ugyanakkor elhatározták, hogy politikai iskolákat állítsanak fel, amelyekben rendszeres előadásokat tartanak majd. *Rujinsky* tábornok, a parasztgárdák főparancsnoka beszámolt a gárdák szervezéséről, majd a parasztgárdák ardeali főparancsnokává dr. Lazar Illést, alparancsnokká Stoica ezredest és Dragos tanárt nevezték ki.

Közigazgatási pör az oradeai tábla előtt. *Oradea.* Saját tud. Az ítélőtábla második tanácsa szerda délelőtt foglalkozott Seres Ilona és Stefan Erzsébet (Oradea), Nagy Katalin, Harsányi Katalin, Csuriilla József és Szabó Gyula (Satu-Mare) postatisztek közigazgatási perével. Az alpereseket dr. Soós István, a postaigazgatóságot Vasiliu fővárosi ügyvéd képviselték. A postatisztek legnagyobb részét a fellebbezési tárgyalás megtartása nélkül június 1-én bocsátották el állásukból, holott ezeknek ki is küldték az idézést június 1-re. Sérelem tehát az is, hogy nem tartották be a fegyelmi szabályzatot. Dr. Soós István előbb általános jellegű védőbeszédet mond. Kifejti, hogy ezek a tisztviselők jól beszéltek az államnyelvet, a nyelvviszágakon át is mentek. Szaktudásuk pedig elsőrendű. Foglalkozott ezután dr. Soós István külön minden egyes postatizt helyzetét és kérte, hogy ha már a posta szükségesnek látta a tisztviselők kicserélését, legalább a nekik járó nyugdíjat, amelyet befizettek, állapítsák meg. A nagy érdeklődéssel várt ügyben december 23-án hirdet ítéletet a tábla.

* Kisdedek makacs székszorulásánál és nagyobb gyermekek gyomorbélhurutjánál reggel keléskor már egy negyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet is kitérő sikerrel adhatunk. Az orvosok ajánlják.

A viteldij megfizetésére ítélt a bíróság két potyvautas diákok

Bécsből jelentik: Két 16 éves varsói diák a gyorsvonat egyik kocsija alatt, a tengelybe kapaszkodva tette meg az utat Bécsig, ahová éhségtől kimerülve, olajtól piszkosan, összezsugrott ruhában érkeztek meg. A fiatalkorúak bírósága család címén feltételes büntetést szabott ki rájuk és kötelezte őket, hogy a harmadosztályú viteldiját megfizessék. Akármilyen szokatlan és kényelmetlen helyzet válszt magának az utas — hangzik az ítélet — ez nem változtat azon, hogy a vasútnak joga van az útijegy rendes árához.

Zürichi zárlat. Párizs 20.31 egynegyed, London 21.35 fél, Newyork 435, Brüsszel 73.52 fél, Milánó 22.92 fél, Amszterdam 236.90, Berlin 175, Bécs — schilling 79.50, Prága 15.44, Varsó 81.90, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Megnagyobbítják a moszkvai „Istentelenek muzeumát.” *Varsóból* jelentik: A szovjetországi istentelen mozgalom központi lapja, a „Besboshnik” legújabb számának egyikében bejelenti, hogy az eddigi moszkvai „istentelenek muzeuma” már nem fér el régi helyiségében, ezért új, ötemeletes, hatalmas helyiségről gondoskodnak s ebben fogják ezt a muzeumot elhelyezni. A muzeum 12 hatalmas kiállítási teremből fog állani és ezenfelül még egy külön szakaszból, amelynek ez a felirata: „Tudomány és vallás”. A könyvtár 70.000 kötetet fog felölelni. A jövő év folyamán 400.000 látogatóra számítanak.

Hét évre ítélték egy szélhámós bécsi bankárt. *Bécsből* jelentik: A bécsi esküdtszék hat és félévi tárgyalás után kedden hozott ítéletet Braun Dezső hatvanegy éves bankár és büntársai ügyében. A hat éves per költségei hatvanezer schillingre emelkedtek. A bankár és büntársai az ügyfelek százait bírták rá ugynevezett előzetes díj ügyletekre s ügyfeleik megkárosítását eleve tervbe vették. Mintegy kétszázhusz ilyen ügyletet bonnyolítottak le és ügyfeleiket 1,084.000 schillinggel károsították meg. Az esküdtszék Braun Dezsőt hétévi börtönre, Kaufmann Hermann ügynököt két és félévi, Grinczer Zsigmond tőzsdeügynököt husz havi Erwin Hugó volt bankárt ötévi, Hochwald bankárt tizenöt havi, Stolz Ignácot tizenöt havi, Sass Ottót három havi és Pfeiffer tisztviselőt egyévi börtönre ítélte. A többi vádlottat felmentették.

Féktörés következtében árokba fordult egy tehérgépkocsi. *Mercurea-Ciuc.* Saját tud. 1200 Bv. jelzésű és a Morgan távbeszélőtársaság tulajdonát képező tehérgépkocsi, mely távbeszélő hálózati kellekeket szállította a ghimesi vonalra, féktörés következtében, Frumoasa község mellett, az árokba fordult. A könnyen végzetesé válható balesetnek nem volt halálos áldozata, bár a gépkocsin hárman ültek: a nagy anyagmegsemmisítés miatt a kocsit földhöz kötötte a súlyos landület. A gépkocsi kára azonban jelentékeny.

REPÜLŐGÉPET LOPOTT. *Londonból* jelentik: A winchesteri esküdtszék gondatlanságból okozott emberölésért nyolc hónapi, lopásért pedig négy havi börtönre ítélte John Allan Smith-t, aki a portsmouthi repülőterrről a közelmulthban ellopott egy repülőgépet, hogy azzal Spanyolországba szálljon. Smith csak nagyon keveset értett a repülőgépezettséghez és így történt meg aztán, hogy kevessel felszállása után lezuhant a géppel, miközben halálra zuzott egy arrahaladó férfit.

Ki rabolta el a francia bányatársulat félmillió lejét? *Satu Mare.* Saját tud. A bantai francia bányatársulat irodájából ismeretlen tettesek elrabolták a Wertheim-szekrenyt, amelyben félmillió lei készpénz és mintegy kétszáz ezer lei értékű nyersarany volt. A páncélszekrenyt később megtalálták az erdőben feltörve és kirabolva. A betöréssel egy mézáró mestert gyanúsítottak, akinek a kezén gyanus karcolások voltak. Mivel nem tudtak mas terhelő bizonyítékot felmutatni, megszüntették ellene az eljárást s az ügy ezzel jődőre elszunnyadt. Nemrégben Gherasim Illés nevű bantai munkás kihallgatásra jelentkezett Pierre Colomie bányai igazgatónál, ahol előadta, hogy a rablás éjszakáján az erdőn találkozott Protopopescu bányatisztviselővel, Steiner Antal, Vigh Antal és Sink András munkásokkal, akik zsákkal hozták a pénzt haza s neki huszezer leit ígérték, ha hallgat. Az ígért összeget nem kapta meg, ezért hozta az ügyet nyilvánosságra. A munkás vallomása alapján a gyanúsítottakat azonnal őrizetbe vették, de amire a vizsgálóbíró elé került az ügy, Gherasim visszavonta állításait. Hatóságok félrevezetése címén eljárás indult ellene, de a főtárgyaláson azzal védekezett, hogy ő igazat mondott, de halállal fenyegették meg. Ezért változtatta meg a vallomását. Mivel a nyomozás nem tudott a munkások ellen bizonyítékokat produkálni, velük szemben a vádat elejtették, míg Gherasim ellen tovább folyik az eljárás. A vádlóból vádlottá minősült munkás és védője bejelentették, hogy állításai igazolására bizonyítékokat terjesztenek a bíróság elé.

Matuska a bitófa árnyékában. *Budapestről* jelentik: Matuska Szilveszter védője, mint ismeretes, újrafelvételi kérelemmel fordult hónapokkal ezelőtt a budapesti törvényszékhez, amely azt elutasította. Fellebbezés folytán ma foglalkozott ezzel a kérelemmel a budapesti királyi ítélőtábla, amely szintén elutasító határozatot hozott. Ezzel az elutasítással véglegesen jegerőssé vált és már csak a kegyelmi kérvény sorsától függ, hogy kivégzik-e Matuska Szilvesztert, vagy pedig átváltoztatják a halálos ítéletet fegyházbüntetésre.

* **Idegesség, fejtájás, álmatlanság,** reggeli rosszullet, levertség, bágyadság, szédülés esetében a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz az emésztőszervek hiányos működéséből eredő zavarok nagy részét azonnal megszünteti, az étvágyat erősen fokozza s visszaadja a testnek és szellemnek régi frissességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a **Ferenc József** víz öregemberek hetegségénél és neurasthéniasok hajánál is mindig megbízhatóan és kellemesen hat. Az orvosok ajánlják.

KIEGÉSZITIK A CFR MOZDONY- ÉS VAGONÁLLOMÁNYÁT. Bucuresti. Saját tud. Kedd délelőtt **Tatarescu** több miniszter és a CFR vezetők férfiai jelenlétében értekezletet tartott, amelynek tárgya a CFR mozdony- és vagonállományának kiegészítése volt.

Meghalt dr. Róna Ignácné. Timisoarán Róna Ignác dr. ügyvéd felesége szül. Stumpfoll Paula hetvenhat éves korában elhunyt. Dr. Rónáné annakidején nagy szerepet vitt a város társadalmi életében. Ötvenkét évig élt boldog családi életet. Férjén kívül leánya Dalma, Mály Géza dr. budapesti ügyvéd neje, unokája Muth Ferenc dr. (Stuttgart), fivére Stumpfoll Ede nyugalmazott ipariskolai igazgató, unokaöccse Stumpfoll Dezső dr. timisoarai ügyvéd és kiterjedt rokonság gyászolják.

LEVÉTKÖZTETTEK ÉS KIRABOLTAK EGY BUCURESTI AUTÓBUSZÁLLOMÁSON EGY FALUSI UNÓT ÉS A SÍRBEI UTCA KERESZTEZŐDÉSÉNél MA ESTE EGY TUDOS SLAVESCU NEVŰ MILITÁRI-KÖZSÉGBELI LAKOST, AMINT AZ AUTÓBUSZRA VÁRAKOZOTT, HAT ISMERETLEN EGYÉN VETT KÖRŰL. Revolverrel fenyegetőzve levétköztették és 2316 lei készpénzt elrabolva, elűntek. Az áldozat alsóruhában szaladt a legközelebbi rendőrszobára panaszt emelni.

ÉRDEKES PÖRÖSKÖDÉS KÉT ÜGYVÉD KÖZÖTT. Oradea. Saját tud. Még 1934-ben dr. Roxin Györgyről azt állította dr. Egri Gergely — az időközben csödbement — Banca Generala Târii Românești-hez írt levelében, hogy dr. Roxin György törvényellenesen viselkedett a bankkal szemben és már több ízben képviselte a bank érdekeit ugyanakkor, amikor az ellenfél érdekképviseletét is elvállalta, holott dr. Roxin a bank ügyvése volt. Dr. Roxin Gy. erre feljelentette dr. Egri Gergelyt, de a járásbíró elutasította a keresetet, kimondva, hogy a feljelentés elévült, mert több mint három hónap telt el azóta, hogy a levelet a bank megkapta. Szerdán délelőtt került az ügy fellebbezés folytán a törvényszék elé és itt megsemmisítették a járásbíró indokolását, kimondva, hogy a 3 hónapi időköz attól az időponttól számít, amikor a gyanúsítás dr. Roxin György tudomására jutott. Az ügyet visszaküldték a járásbíróhoz.

Ciuci bírósági hírek. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Györgyicze András sandominici gyári munkás egyik vasárnap énekelve haladt át a község utcáján. A szolgálatot teljesítő csendőrzárór igazolásra szolgáltatta fel. Györgyicze át is adta az igazoló iratait és amikor azt visszakapta, azt állította, hogy az igazolványába volt belefogva egy darab ötszázleles papírpénz, amely eltűnt. Ennek hangos szóval és vádakkal is kifejezést adott, mire a járőr beakarta kísélni. A vitára, mely felverte az utca csendjét, Dobos Albert közbirtokossági elnök társaságában kirohant az utcára az egyik vendéglőből, Kristály Márton. Györgyicze Dávid, Miklós Domokos, Bálint Imre és pártját fogták a munkásnak. Egyben ellenszolgálték annak is, hogy az őrsre kísérik őket. A törvényszék kedden vonta felelősségre hatósági közegek elleni erőszak és hatósági közegek rágalmozásáért az annakidején „lázasadás”-nak minősített esetet és Györgyicze András egyhónapi és 2000 lei, Dobos Albertet 15 napi és 4000 lei, Györgyicze Dávidot kéthónapi és 3000 lei, Miklós Domokost egyhónapi és 1000 lei büntetéssel sújtotta, míg Bálint Imrét és Kristály Mártont bizonyítékok hiányában felmentette. Az ügyész az ítéletben megnyugodott, az elítéltek fellebbeztek. — Tompos János ciucsangheorghel községi bíró erdei kiszálláson volt, melynek végével elcserélte revolverét az egyik fakereskedővel. Meg sem nézte sem a rendszerét a revolvernek, sem azt, hogy megvan-e töltve. Egyszerűen zsebre vágta. Amint hazajött, bement Sándor Mária kocsmájába, ahol éppen a kocsmárosnő kiflit válogatott egy pék kiflikosarából. Tréfából a kocsmárosnő egy kiflit ráfogott a községi bíróra, miretha revolver lett volna.

— Lelövöm bíró úr!

— Nekem is van revolverem, — nyult a zsebébe a bíró és revolverét a kimerő asztalra dobta.

A revolver elsült és Sándor Mária taláta: egyik szemét kivitte a golyó, úgy hogy látását elvesztette. A törvényszék kedden vonta felelősségre a községi bíró és súlyos testisértésért egyhónapi elzárásra, 81.000 lei per- és kártérítési költségre ítélte. A községi bíró az ítéletet megfellebbezte.

AZ ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK 11. OSZT. FŐBB NYEREMÉNYEI. Matca: 1 millió leit No. 43306. 500.000 61017, 200.000 15017, 100.000 341, 100.000 26814, 50.000 3505, 20866, 24877, 26478. Végződések: 41, 41, 85. Anexa: 1 milliót No. 186876, 250.000 No. 220410, 100.000 183882, 284810, 50.000 123478, 172360, 214868. Végződések: 029, 034, 041, 316, 463, 594, 679, 708, 740, 782. (Felelősség nélkül.)

Oradeán 410 lei a búza. Az oradeai Mezőgazdasági Kamara a terménypiac tegnapi áraitól az alábbi hivatalos jelentést adta ki: Búza 410, rozs 270—280, kukorica 200—210, csöves tengeri 130—140, árpa 300, zab 280, bab 500, napraforgó 360—380, tókmag 500, széna 100—120, lóhere-lucerna 160—190, szalma 30—35 lei. A kövér sertés ára a tegnapi hetipiacon 18—22 lei között mozgott.

MEGMAXIMÁLTÁK A KENYÉR SU- LYÁT IS Timisoara. Saját tud. A fennálló rendelkezések értelmében a város megmaximálta a kenyér súlyát. Erre vonatkozólag előzetesen meghallgatta a pékeket. Hetven pék közül ötvenhárman aláírták azt a kérelmet, hogy a pékek eladásra két kilónál nehezebb kenyeret ne készítsenek, magánfeleknek pedig, akik sütésre visznek kenyeret a pékhez, legalább három kilónak kell lenni. Akik a város határozatát nem tartják be, százezer leig terjedő bírsággal lesznek büntetve. A város házában ezek után megjelentek az úgynevezett bolgár pékek, akik nagy komlóskenyeret szoktak sütni és kérték, hogy a pékkenyeret öt kilós, a magánfeleké legalább hat kilós legyen. Elutasították őket azzal, hogy egyezzenek meg a többi pékkel s akkor a város megváltoztatja a határozatát.

Vásári bódékban a vendéglősnek személyesen kell kimérnie. Timisoara. Saját tud. A pénzügyigazgatóság a miniszterium rendelete alapján közölte, hogy azok a vendéglősök, akik vásáron való eladásra kapnak italmérési engedélyt, személyesen tartoznak az italmérési jogot gyakorolni. A vásár ideje alatt, amíg maguk a vásáron tevékenykednek, állandó helyiségükben valamelyik családtagjuk gyakorolhatja az italmérést.

BEKULDOTT HIREK

Kolping legényegylet Sebisén, Jud. Arad. Épületes lelkesedéssel alakították meg az aradmegyei Sebis község katolikus ifjai a Kolping legényegyletet. Vasárnap délután 23 ifju hallgatta Stéger Sándor dr. plébánosnak Kolping Adolfról szóló előadását, aki buzdító beszéde után ismertette a legényegylet célját, szervezetét és alapszabályait. A lelkes ifjak a maga egészében tették magukévé az egylet célját és egyöntetű lelkesedéssel esküdtek fel az alapszabályok pontos betartására. Az egyleti helyiség berendezésének és felszerelésének költségeit nagyban az ottani férfi Credo, Katolikus Leány és Szent Erzsébet Asszony egyletek adják össze. Csizsér Béla alelnök, Pap András titkár, Saját Mátyás pénztáros, Gyürky Zoltán könyvtáros és Paál József háznagy lett.

Egyház-községi nap. Gheorgheni-ben az elmúlt hét szombatján. Bizonyos, hogy iskoláink és katolikus intézményeink megérdemelnék annyit, hogy védelmükre egy napot szenteljünk. A gondolat eredményes volt. Hajnali misével vette kezdetét az egyházközségi-nap. Ünnepiesen, papi segédlettel folyt le a hajnali mise, amit a leánygimnázium énekkara a Missa de Angelis éneklésével tett még felemelőbbé. Mise végén a nap jelentőségének magyarázata következett. Mise végén megszólaltak a harangok s zúgtak kevés szünettel egész este 7 óráig. Hatásuk nem maradt el. A plébánia valóságos bucsujáráhellyé változott. Jöttek olyanok is, akik soha nem fizettek egyháziadót, jöttek olyanok is, akik öntudatukból kérték egyházi adójuk felemelését, vagy régi elmaradt tartozásukat rótták le. Közben megindultak az Urinők Mária Kongregációjának tagjai is. A katolikus munkára mindig kész lelkes csapat most is szétterbren a szélrőza minden irányában, hogy bekapogtasson azokon az áitókön is, melyek maguktól a harang zavára meg nem nyíltak. Ennek az ostromnak nem tud senki ellentálni. Megmozdult az egész város. Az egyházközségi-nap elmúlt, de intézményeink jövőjét mégis ügylátszik biztosítani tudták. A harangok jó munkát végeztek.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenü a „MAGYAR LAPOK”-at.

VI. György angol király családjával.

Érdekes képünk VI. György angol király felesége és két leánya társaságában ábrázolja. A király mellett Erzsébet főhercegnő, a 11 éves trónörökös nő halad.

Legszebb karácsonyi ajándék a jó könyv!

Legszebb ajándékkönyvek:

Missalé vk., vörösmetszés . . .	ára	295 Lei.
Missalé vk., arany metszés . . .	"	320 "
Missalé bőr., vörösmetszés . . .	"	550 "
Missalé bőr., arany metszés . . .	"	650 "
Schütz: Szentek élete, I., II., III., IV. füzeve . . .	"	420 "
Schütz: Szentek élete, I., II., III., IV. félvászonkötés . . .	"	560 "
Schütz: Szentek élete, I., II., III., IV. egész vászonkötés . . .	"	630 "
Schütz: Szentek élete, I., II., III., IV. luxus vászonkötés . . .	"	840 "
Schütz: Szentek élete, I., II., III., IV. bőrkötés . . .	1200 "	
Kállay: A Pápa és a Vatikán . . .	"	264 "
L. Burger: Bölcsőre hulló fények és árnyak . . .	"	90 "
Julier: A világháború magyar szemmel . . .	"	350 "
Babics: Amor Sanctus . . .	"	350 "
Harsányi: A nemporladó kezű király . . .	"	180 "
Spiragó: Felhők katekizmusa . . .	"	360 "

Ifjúsági könyvek:

Wagner: A nagy király katonái (Korda kiadás) . . .	ára	60 Lei
Jászainé: Magyar fészkek fiókái (Korda kiadás) . . .	"	215 "
Zsoldos: Arnyék herceg (Szent István társulat kiadás) . . .	"	100 "
Tobis: Tündöklő Jánoska . . .	"	100 "
Kristóf: Patkó Pista . . .	"	115 "
Kovács H.: Margit-virágok . . .	"	95 "
Blaskó: Szivecske . . .	"	85 "
Czeke: Jézuska hegedűje . . .	"	70 "
Blaskó: Királyi sarj . . .	"	185 "
Bordeaux: A kis keresztetek . . .	"	158 "
Orbán: Ezermester . . .	"	125 "
Schmiedtmayr: Gyermek a szentség útján . . .	"	125 "
Pálosy: Fiúk akarni kell . . .	"	110 "
Csűrös: Ripsz és Ropsz . . .	"	100 "
Blaskó: Pityu . . .	"	100 "

Regények és útleírások:

Rendl: A messi út (Szent István kiadás) . . .	ára	35 Lei.
Nagy Méda: Hét ősz, egy tavasz (Szent István kiadás) . . .	"	35 "
Krane: A jó Isten hegedűse (Szent István kiadás) . . .	"	158 "
Pericard: Egy apa regénye (Szt István kiadás) . . .	"	158 "
Bordeaux: Veszedelmes játék . . .	"	158 "
Crawford: Küzdelmes szerelem . . .	"	158 "
Sienkievicz: Tűzzel-vassal . . .	"	126 "
Botome: Orvosok . . .	"	140 "
Tarczai: A budai gyár . . .	"	140 "
Crawford: Corleone . . .	"	110 "
Sienkievicz: Volodijovszky úr . . .	"	105 "
Tarczai: Masolino . . .	"	95 "
Bourcet: Megtört pécset (Mária Kongregáció kiadás) . . .	"	110 "
Lermite: A vén leány (Mária Kongregáció kiadás) . . .	"	110 "
Claudiel: Selyemcipő (Mária Kongregáció kiadás) . . .	"	40 "
Szerafini: Lola naplója (Mária Kongregáció kiadás) . . .	"	60 "
Szerafini: A másik (Mária kongregáció kiadás) . . .	"	100 "
Le Fort: A gettóból jött pápa (Mária Kongregáció kiadás) . . .	"	85 "
Krane: A Názáreti (Korda kiadás) . . .	"	110 "
Krane: Magna Peccatrix (Korda kiadás) . . .	"	180 "
Gáspár: A világ orvosa (Szent István Társulat kiadás) . . .	"	100 "
Rachmanova: Szerelem, cseka, halál (Dante kiadás) . . .	"	100 "
Rachmanova: Házasság a vörös viharban (Dante kiadás) . . .	"	100 "
Rachmanova: A bécsi tejasszony (Dante kiadás) . . .	"	100 "
Rachmanova: Gyermekkorom (Dante kiadás) . . .	"	100 "

Rachmanova: Irgalom (Dante kiadás) . . .	"	100 "
Szikra: Márta, aki Máriának született . . .	"	145 "
Apponyi: Élmények és emlékek . . .	"	235 "
Allan: Anthoni Adverse (Singer és Wolfner kiadás) . . .	"	432 "
Mauriac: Frontenac misztérium (Mária Kongregáció kiadás) . . .	"	75 "
Pakocs: Édua áldozata (Korda kiadás) . . .	"	130 "
Erdősi: Napsütéses Indiában (Szent István kiadás) . . .	"	215 "
Sebők: Öt világrészen keresztül (Szt István társulat kiadás) . . .	"	150 "
Bangha: Róma lelke (Korda kiadás) . . .	"	110 "
Bangha: Amerikai missziós körutam (Mária Kongregáció kiadás) . . .	"	40 "
Bangha: Dél kersztje alatt (Korda kiadás) . . .	"	125 "
Böle: Spanyolföldön . . .	"	285 "
Nyisztor: Felhőkarcólók, házatlanok . . .	"	95 "
Kühár: Barlangok, stírok, kupolák . . .	"	40 "
Kalmár: Ismeretlen népek . . .	"	227 "
Lischerong: Magyar jezsuiták Kínában . . .	"	160 "

Leánykönyvek:

Wagner: Mai lányok életstílusa . . .	ára	60 Lei
Gerely: A művelt leány . . .	"	110 "
Gerely: Hivatás vagy robot . . .	"	110 "
Gerely: Ki vagyok? . . .	"	120 "
Gerely: Add nekem szívvedet . . .	"	110 "
Csaba: Amit a nagy leálynak tudnia kell . . .	"	140 "
Csaba: Amit a fiatal asszonynak tudnia kell . . .	"	125 "
Stadler: Szeretnéd, ha szeretnének . . .	"	85 "
Stadler: Valaki vár engem . . .	"	80 "

Legalább 500 lei értékű rendelés esetén 5%, legalább 1000 lei értékű rendelés esetén 10% kedvezmény január 15-ig

Hétfőn hirdet ítéletet a bíróság a banati mérgekverési bűnperben

Felmentő ítéletet kér a védelem

Timisoara. Saját tud. A nagy mérgekverési ügyben a keddi tárgyalást a védelem töltötte ki.

Serdaru György dr védő. Felá Kálmán dr ügyvéd társa, közel négyórás beszédben igyekezett a két vádlott asszony, Bittenbinder Erzsébet és Neukomm Mária ártatlanságát bizonyítani. Utalt a legfelsőbb orvosi tanács véleményére. Bucurestiben mintegy hétszáz analízist végeztek ebben az ügyben és a beküldött hullarészek egyikében sem találtak semmiféle nyomát valamely mérgeknek. Hogy aztán mégis arra a konkluzióra jut a tanács, hogy a körülmények és jelenségek, melyek között az áldozatok meghaltak, mérgezésre utalnak, az a törvényszéki orvos jelentésének tudható be. Ebben a jelentésben ugyanis még ugy szerepel az ügy mintha a vádlottak teljes beismerésben volnának. Sem a vizsgálat, sem a bírósági eljárás — mondotta a védő — nem tudott pozitív bizonyítékokat produkálni és hat ezu-

málás is teljes eredménytelenséggel zárult. Az állítólagos áldozatok kivétel nélkül elaggott, beteges emberek voltak, akik épugy meghaltak volna az utcán, a szegényházban, vagy a kórházban. A vádlottak magukhoz vették és a lehetőséghez ápolták is őket. Hogy aztán az illetőket halálesetre a temetkezési segély erejéig bebiztosították: az ápolásért egy kis hásonot is akartak látni. Evvel, — mondta a védő — nem követtek el törvénybe ütköző cselekedetet.

A védelem ezután megállapítani kívánta, hogy amit a törvényszéki orvos a nadragulya kihalásairól mondott, az a nadragulyából készített antropinra vonatkozik. Nem a nadragulya magvaiból készült — pedig ebben az esetben éppen ilyenekről volna szó. Varkovszky Anna mosónő, aki a kávéjában ilyen magvakat talált, igen furcsa szerephez jutott ebben az egész ügyben. Hónanokkal a történetek után feljelentést tett: névtelenül. Ez a névtelen fel-

jelentés robbantotta ki az egész ügyet. Ugyanakkor mint magánvádló is fellép és kétszáz-ezer lei kártérítést kíván.

Az egész ügy — így fogja fel a védelem — tömegszuggesztió. A Mehala-külvárosban beszéltek, beszéltek róla s aztán lassanként mindenki elhitte. Még csodálkozni kell — úgy mond a védő, — hogy nem bontották fel az összes sírokat a mehalai temetőben, hátha mindazok, akik valaha Bittenbinder Erzsébet hentesboltjában vásároltak, vagy akik valaha beszéltek vele, nadragulya mérgezésben haltak meg. Szerinte az állítólagos áldozatok mind természetes halállal haltak meg s ezért kéri a vádlott asszonyok felmentését.

Az ügyész egy órás beszédben válaszolt.

A törvényszék hétfőn reggel kilenc órakor fogja az ítéletet kihirdetni.

Figyelem!

Legolcsóbb perzsa szőnyeg beszerzési forrás, rendelésre és készen Mindenféle gyapju fonalak és felvető anyagok, mintázott és festett szakszőnyegek nagy választékban. Hozzávaló sodrott gyapju fonalak minden színben csak a „FORTUNA” szövedében szerezhettek be. Ad. Strada Vlăhuța 4. szám, az udvarban.

Kihallgatta a vizsgálóbíró Al Capone alvezérét, akit Romániából is kiutasítanak

„Nem értem, hogy Európának mi baja van velem...”

Körtávirat az európai rendőrségekhez, hogy nincs-e elfogató parancs a hajdani gangster-vezér ellen

Bucurestiből jelentik: Megírtuk tegnapi számunkban, hogy a varsói rendőrség figyelmeztette a román hatóságokat Sykowsky érkezésére. Sykowsky hírhedt amerikai gangster, Al Capone bandájának alvezére s a főnök legfőbb segítőtársa, jobbkeze volt. A hírhedt gangstert felismerték Varsóban s a lengyel rendőrség kiutasította. Sykowsky társaságában állandóan két barátja tartózkodott, hogy megvédje a bandita testi épségét. Megállapították, hogy a veszedelmes gangstert az amerikai rendőrség átíratára már Bécsben is le akarták tartóztatni, de Sykowsky ügyesen egérutat nyert a kellő időben.

A román rendőrség azonnal lázas nyomozásba fogott, amikor megkapta a varsói rendőrség figyelmeztető átíratát. A nyomozásnak meg is lett az eredménye. A rendőrség megállapította, hogy Sykowsky hétfőn este csakugyan Bucurestibe érkezett és az Athenee Palace szállodába hajtatott. Ettől kezdve állandóan figyelték a rosszhírű banditát.

Sykowsky a szállodában nikaragusi útlevelel igazolta magát. Azután szobájába ment és átöltözött. Mikor lement a szálloda halljába, megszólított egy Jenny Cârjan nevű fiatal nőt, aki ismert bucaresti szépség és azonnal összeismerkedett vele. Együtt mentek mulatni különféle bárókba. Azután sétatépkocsizásra indultak a városban és környékén s csak reggel tértek vissza az Athenee Palace szállodába.

Dél előtt Magureanu rendőrbiztos bekapogtatott Sykowsky szobájába. Azonnal beengedték. A banda is, a lány is pizsamába voltak öltözve.

— Öltözzenek és kövessenek! — mondta a rendőrbiztos.

— Kész örömmel, — felelt a bandita udvariasan. Sietve felöltöztek és rendőrök kísé-

retében, gépkocsival a szigurancára mentek. Itt bemutatta iratait, majd elmondta, hogy negyvenkétéves, kétszázötven font készpénz van nála, „megtakarított” vagyonának többi része értékpapirokban és csekkben fekszik. Kijelentette, hogy vagyona egy részét európai körúton akarja elkölteni. Méltatlankodva kiáltott fel:

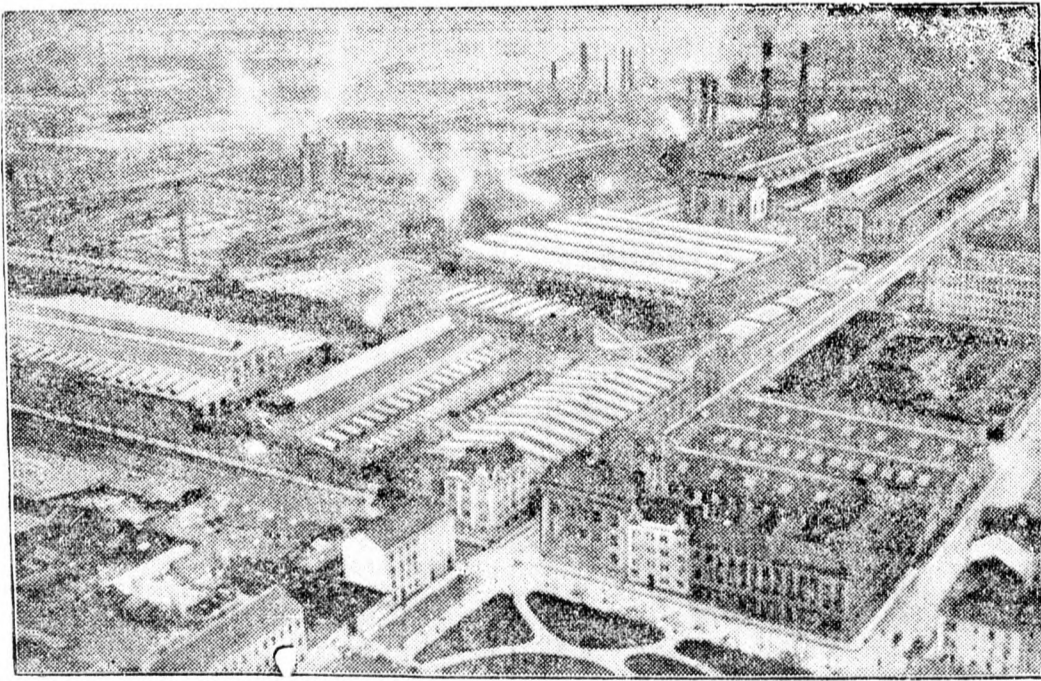
— Mióta Al Capone bandáját feloszlatták, becsületesen élek Európában. Nem tudom, nem értem, hogy Európának mi baja van velem? Semmi okot sem adtam a rendőrség figyelmére!

A bucaresti hatóságok most a bécsi rendőrség értesítését várják, hogy annak alapján járjanak el a továbbiakban. Sykowskyt — a szép Jenny Cârjan társaságában — szállodai szobájában őrzik. Egyelőre mosolyogva, nyugodtan várja a fejleményeket. Valószínű, hogy Al Capone segítőtársát Romániából is kiutasítják.

Bucurestiből jelentik: Stanescu vizsgálóbíró tegnap magához kérte Sykowskyt, az amerikai gangstert. A vizsgálóbíró kihallgatta Sykowskyt, aki elmondta, hogy nem volt adjutánsa Al Caponénak, mindössze jóbarátság fűzte a gangster-királyhoz. Sykowsky kijelentette, hogy őt nem lehet letartóztatni, mert a vagyonát törvényes úton szerezte Amerikában.

A bucaresti rendőrség mindenesetre körtáviratokat intézett az európai rendőrségekhez, hogy felhívják a figyelmet Sykowskyra és arra, hogy nincsen-e ellene elfogató parancs kiadva.

Ovassátok és terjesszétek
a Magyar Lapok-at!

Zavarok a Skoda-művek tulajdonjoga felett.

A pilseni Skoda-művek, Csehszlovákia legnagyobb fegyvergyárának tulajdonjoga felett gyakran folynak viták. Ugyanis a világhírű francia Schneider-Kreuzot fegyvergyár birtokában van a részvények negyven százaléka. A csehszlovák állam is közbelépett és megakadályozta, hogy a részvény többség francia kézbe kerülhessen.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körítorgógépén, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5.

SPORT

Irország—Németország 14:2. Dublinból jelentik: Irország ökölvívó válogatottja nagy meglepetésre 14:2 arányu megsemmisítő győzelmet aratott Németország ellen.

JOE LOUIS ISMÉT GYŐZÖTT. Clevelandból jelentik: Joe Louis, a világhíres néger ökölvívó újabb kiütéses győzelmet aratott. Ellenfelét, Eddy Simpst már az első menet 26. másodpercében leterítette.

KISANTANT-KUPA AZ ÖKÖLVÍVÓK RÉSZÉRE. Bucurestiből jelentik: A román ökölvívószövetség azzal a tervvel foglalkozik, hogy a három kisantant-állam ökölvívói számára „Kisantant Kupát” írjon ki. A kupért Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia nyolcas boxcsapatjai küzdenének. Az évenként megismétlődő versenyt minden alkalommal egy városban rendeznék meg. Ha a jugoszlávok és csehek elfogadják a kupaverseny tervét, úgy az első verseny Timisoarán lenne.

A Matador nyerte Oradea teke bajnokságát. Oradea. Saját tud. Kilenc tekegyesület küzdött az egyfordulós csonka bajnokságért, amely befejeződött. Végeredmény: 1. Matador: 7 nyert, 1 veszített mérkőzés, 14 pont, 1879 famennyiség. 2. Dragos Voda: 6 nyert, 2 veszített, 12 pont, 1757 fa. 3. Vulturul: 6 nyert, 2 veszített, 12 pont, 1681 fa. 4. Staruinta: 5 nyert, 3 veszített, 10 pont, 1704 fa. 5. Ferar: 4 nyert, 4 veszített, 8 pont, 1633 fa. 6. Intelegerea: 4 nyert, 4 veszített, 8 pont, 1529 fa. 7. Bihorul: 2 nyert, 6 veszített, 4 pont, 1256 fa. 8. Felix: 1 nyert, 7 veszített, 2 pont, 1445 fa. 9. Electrica: 1 nyert, 7 veszített, 2 pont, 1385 fa. A csapatbajnokság mellett 20 dobásos egyéni bajnokságot is rendezett a szövetség. Ennek eredménye a következő: 1. Somogyi Dani (Glória) 61 fa. 2. Szabó Lajos (Matador zászlós) 60 fa. 3. Szenkovich Lajos (Ferar) 54 fa.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lel. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény). Cím s kiadóban 10 lel.

Adás-vétel

Legfinomabb férfinget legolcsóbban árúsit a PFAFF-cég, Sas-pasage

Jókarban

levő gyermekkocsisűrűgősen megvételre keresek. Cím a kiadóba.

MAGAS

árért veszek aranyat, ezüstöt, briliántot bármilyen mennyiségben. HERBST ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 3.

Eladó

ebédlő kredenc, asztal és egy 6 karú csillár. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

Különféle

Üzletemet áthelyeztem Str. Porumbelului 3. sz. alá. Pollmann, hentes és mészáros.

Szerkesztői üzenetek

Felhívjuk munkatársaink, tudósítóink, valamint mindazok figyelmét, akik postai öszekötésben állanak velünk, hogy a régi kibocsátású repülőbélyegeket, melyek dec. 1-én elveszítettek érvényüket, ne alkalmazzák postai küldeményeiken, mert az ilyen régi kibocsátású repülőbélyeggel ellátott leveleket és levelezőlapokat a postahivatal felülportózza.

Ráth Gy., Cugir. Kérjük, hogy leveleit ne magáncímre, hanem a szerkesztőség címére sziveskedjék küldeni.

Gyomorégés,

és gyomorsavtúltengés, emésztési zavarok, epebaj ellen biztos hatású a Magotin gyomorpor. Ára 60 lel. Lerakat: Csanda gyógyszerár, Oradea.

Lakás

Urinőnek

kiadó utcai parkettes szép nagy szoba, előszobával, butor nélkül. Oradea, Str. Millerand 3. szám. I. emelet.

Világos,

utcai butorozott szoba a központban azonnalra kiadó. Oradea, Strada Duca 8. I. em.

Alkalmazás

Gyermekszerező mindenek felvétetik jó bizonyítvánnyal. Cím: Oradea, Str. Sztaroveszky 17-a.